

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

Escola
Bressol
Municipal

AJUNTAMENT DE RUBÍ

EBM Lluna
C/ Barcelona, 67

Última revisió: setembre 2025

Imprès en paper reciclat 100%

Imprès en paper reciclat 100%

ÍNDEX

1. Justificació del PEC.	4
2. Marc conceptual	5
2.1. Principis pedagògics i d'intervenció	6
2.2. Elements del nou currículum	8
2.2.1 Principis pedagògics i objectius generals	8
2.2.2 Competències clau	9
2.2.3 Eixos i competències específiques	11
2.3. Trets d'identitat	12
2.4. Concepció de la nostra acció Educativa	13
2.4.1. Concepte d'infant	14
2.4.2. Paper de l'adult i del professional	14
2.4.3. Context educatiu	16
2.4.4. Criteris metodològics	17
3. Característiques de l'entorn social i cultural	19
3.1. Context: municipi i barri	19
3.2. L'escola	22
3.3. Projecte lingüístic	23
4. Atenció a la diversitat de l'alumnat	27
4.1. Principis que regeixen el nostre pla d'atenció a la diversitat	27
4.2. L'escola inclusiva i coeducadora	27
4.3. Tractament de la diversitat	28
4.4. Atenció a les necessitats educatives específiques	29
5. Concreció del currículum	31
5.1. Situacions d'aprenentatge	32
5.3. Metodologia	33
5.4. Avaluació	39
5.4.1. Seguiment i observació dels processos de l'infant	39
6. Criteris organitzatius del centre	40
6.1. Criteris en relació al personal	40
6.2. Criteris en relació al centre	42
6.2.1. Materials	43

6.2.2. Espais	44
6.2.3. El temps a l'escola bressol	45
6.2.3. Horaris	46
6.2.4. La quotidianitat	46
6.3. La familiarització	51
7. Concreció dels mitjans de relació amb famílies	52
7.1. Criteris de participació de les famílies	53
7.2. Pla de comunicació amb famílies	53
7.3. Espais formals i informals de relació família/escola	55
7.4. Les celebracions de les tradicions	56
8. Treball en xarxa	56
Espais web	57
9. Serveis complementaris	57
9.1. Servei de menjador	57
9.1.1. Alimentació	57
9.1.2. Descans	58
9.1.4. Hàbits d'higiene	59
9.2. Servei d'acollida	59
9.2.1. Característiques del servei	59
9.2.2. Metodologia	¡Error! Marcador no definido.
9.2.3. Organització del servei	59
9.3. Altres serveis	59
10. Revisió del PEC	60
11. Bibliografia	60
11.1. Llibres	60
11.2. Altres exemples de llibres importants per a tenir a l'escola	60
11.3. Pàgines Web	61
11.4. Annexos	61

PROJECTE EDUCATIU

1. Justificació del PEC.

Aquest projecte educatiu és una declaració d'intencions, d'objectius i una guia que ajuda a donar sentit l'acció educativa. El document recull l'essència, la identitat, la manera de ser i la filosofia del centre. Acompanyem als infants i a les seves famílies en el seu desenvolupament educatiu, emocional i social, oferint propostes que fomenten i transmeten valors com el respecte, la tolerància, la diversitat, la sostenibilitat i el treball col·lectiu, per tal de facilitar l'adquisició de les habilitats socials necessàries per al seu desenvolupament com a persones.

El **respecte pel medi ambient** està present en la base de les nostres accions i en el nostre Projecte Educatiu. Prenem com a objectiu principal un **desenvolupament sostenible**, mantenint el nostre compromís en la prevenció de la contaminació, la protecció del medi ambient, la millora del consum energètic propi i dels nostres clients; i la **sensibilització ambiental** en l'estructura de l'organització, en els nostres clients i en els infants.

El **Projecte Educatiu** que hem elaborat l'equip de l'EBM Lluna es fonamenta en una **visió educativa global, plural, integradora, coeducadora** i de **convivència** en la **diversitat**, que garanteix el creixement i desenvolupament com a persones, adquirint i respectant els valors i les normes de convivència.

Aquest PEC està compartit amb la comunitat educativa i és una proposta viva, flexible i dinàmica que anirà incorporant canvis que la realitat demani per part de tota la comunitat educativa.

El present Projecte Educatiu de Centre, s'emmarca en els següents **documents legislatius**:

- Referències generals:
- Constitució Espanyola
- Estatut d'Autonomia de Catalunya
- LOE- Llei orgànica d'Educació
- LEC- Llei d'educació de Catalunya
- Llei 7/1987 de 18 d'abril de Normalització lingüística de Catalunya
- Normativa i orientacions del cicle 0-3:
- Decret 282/2006 dels requisits dels centres del primer cicle de l'educació infantil
- Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil
- Orientacions pel desplegament del currículum 0-3
- Orientacions per a l'avaluació al cicle 0-3

El nostre Projecte Educatiu es basa en **tres elements fonamentals**: els **infants**, les **famílies** i els **professionals**. Per tant, dins de la seva **missió** està: *educar els infants; donar suport a les famílies i acompanyar-les en l'educació dels seus fills/es, garantint la qualitat pedagògica; i acompanyar als equips educatius en el desenvolupament de la seva tasca.*

Quan diem que l'escola bressol ha d'educar els infants, volem dir que els ha d'acompanyar en l'adquisició d'hàbits (menjar, dormir, anar net, etc.), en el descobriment d'objectes, en les relacions amb els altres infants i en el desenvolupament de les seves capacitats motrius, cognitives i afectives. Pel que fa al suport a les famílies, ens referim al fet que ha de permetre que aquestes puguin conciliar la seva vida familiar amb la vida professional, que ha de donar suport en la seva tasca educativa a les famílies, que ha d'obrir espais de diàleg i de col·laboració amb totes elles. I sobre el suport a l'equip educatiu, ens referim a oferir-los els recursos necessaris de formació i afavorir espais de reflexió de la pràctica educativa.

A l'escola bressol tenen cabuda tots els infants independentment del seu origen, creença, cultura o sexe. La progressiva diversitat social i cultural de l'entorn esdevé una exigència i una oportunitat per a l'escola, per a contribuir a facilitar la integració i la cohesió social de tots els infants i les seves famílies. A l'escola bressol es dona una atenció personalitzada als infants i un marc de vida social equilibrat. Proporciona als infants la primera experiència de socialització fora del marc familiar. Els valors de respecte, solidaritat i responsabilitat són l'eix que emmarca la convivència

Partim de la idea que **l'infant** és una **persona competent, capaç i protagonista** actiu dels seus aprenentatges, que necessita un entorn ric en propostes, temps per dur a terme els seus processos, adults que estableixin vincles afectius de qualitat i l'acompanyin en el seu creixement, proporcionant-li seguretat i confiança, i un entorn que respecti les diversitats culturals.

2. Marc conceptual

Entenem per model de centre tots els trets distintius i característics que fan que cada escola bressol sigui única. Atribueix a cada centre la capacitat de crear els paràmetres que han de servir per poder treballar internament, d'acord amb els principis i els valors que el defineixen, i també externament, donant-lo a conèixer a les famílies i al municipi, amb el valor afegit que això implica. El model de Centre determina la feina que ha de dur a terme l'escola, tant des del punt de vista pedagògic com des del de la planificació i organització.

Per poder consolidar el Projecte Educatiu definim el **model educatiu** que l'emmarca a nivell conceptual. En aquest sentit el nostre model es basa en una concepció **constructivista de l'aprenentatge**, en el **qual l'infant és el protagonista del seu desenvolupament** i, per tant, l'element central de tot el procés educatiu; mentre que la **persona educadora l'acompanya**, té cura i és facilitadora de contextos que potenciïn el desenvolupament de les capacitats dels infants, a partir d'allò més significatiu per a ells: les activitats quotidianes, el joc i les relacions (vincles); tot respectant la singularitat de cada infant.

Des d'una mirada holística, potenciem metodologies globalitzadores que afavoreixin el desenvolupament integral i la cobertura de les necessitats bàsiques, tot iniciant **el procés cap a una autonomia progressiva, l'adquisició d'hàbits personals, la relació amb les persones i amb l'entorn**.

2.1. Principis pedagògics i d'intervenció

Ens sentim identificats amb certes teories, enfocaments pedagògics i referents que reforcen i complementen el marc educatiu; tot plegat, juntament amb les idees pròpies i les experiències.

El nostre model educatiu parteix, doncs, d'una **pedagogia viva i activa** i en aquesta línia prenem com a referents a **Loris Malaguzzi i les escoles Reggio Emilia**, **Maria Montessori**, **Elinor Goldschmied**, **Emmi Pikler** i l'Institut **Loczy**:

Referent	Elements distintius dels enfocaments pedagògics
Loris Malaguzzi i les escoles Reggio Emilia	Pedagogia de la relació o l'organització: el disseny organitzatiu està pensat per promoure la relació entre la societat, els professionals, les famílies i els infants, de manera que doni lloc a un debat viu i a la confrontació de visions i idees permanents. Malaguzzi proposava una manera diferent d'organitzar l'escola a nivell de recursos humans: sense direcció, promovent la coresponsabilitat entre tots els professionals, amb la parella educativa, i la constant discussió i reflexió sobre allò que es fa. Pedagogia de l'escolta: demanava a les persones educadores que se centressin a generar situacions en les quals els infants poguessin expressar-se i documentava les reaccions d'aquests enfront de les noves situacions. Havien de recollir i documentar les observacions sobre la vida quotidiana, individual i grupal, adaptant-se a les idees i iniciatives dels infants. Altres elements distintius de l'experiència de Reggio Emilia són: l'absència de preses ni límits de temps per participar de les propostes, les sortides fora de l'escola per "fer visible la infància a la ciutat" i un ambient físic molt cuidat estèticament i funcionalment.
Maria Montessori	Ambient preparat: ordenat, estètic, senzill, real on cada element té la seva raó de ser en el desenvolupament dels infants. Montessori deia que un ambient adequat a la mida dels infants i preparat els hi ofereix oportunitats de decidir dins uns límits clars que els permeten conviure dins l'espai. L'ambient promou la independència de l'infant en la seva exploració i procés de desenvolupament, possibilitant que cadascun trobi propostes que donen resposta a les seves necessitats evolutives.

	Materials concrets: Maria Montessori proposava materials dissenyats científicament per possibilitar als infants un món de descoberta i desenvolupament de les habilitats cognitives. Aquests materials estan dissenyats de manera que els infants poden reconèixer un error per si mateixos i fer-ser responsables del seu propi aprenentatge. Paper de la persona adulta: observa i guia, ajuda i estimula a l'infant en tots els seus esforços. Facilita l'espai perquè l'infant actuï i pensi per si mateix, acompanyant-lo en el seu desenvolupament, intervenint cada cop menys.
Elinor Goldschmied	Va crear diferents propostes per mitjà de les quals els infants exploren i descobreixen objectes de manera més autònoma, lliure i seguint el seu propi ritme: la panera dels tresors i el joc heurístic que desenvolupem a l'apartat de la programació. A grans trets: Panera dels tresors: la teoria recomana presentar la proposta als infants que poden mantenir-se asseguts fins als dotze mesos. La nostra experiència ens posa de manifest els avantatges i munt de possibilitats per aquells infants que encara no ho fan, ja que poden experimentar i descobrir de la mateixa manera estirats a terra. Joc heurístic: aquesta proposta és la continuació de la panera dels tresors. Es comença a introduir en la safata material inespecífic. Ambdues propostes tracten d'una safata plena d'objectes d'ús quotidià que estimulin els sentits dels infants, proporcionant-los informació sobre la forma, el color, el pes, el so, la consciència, la temperatura, etc. Com més variats sigui més curiositat despertarà en els infants. Els objectes s'han de considerar un a un segons les seves qualitats: poden ser objectes naturals, de fusta, metàl·lics, de paper i cartró, de tela, etc. En aquestes propostes el paper de l'adult ha de ser d'acompanyar, donar seguretat i confiança amb la seva presència.
Emmi Pikler i l'Institut Loczy	Llibertat de moviment: recomanava que l'adult no interferís en l'activitat motora de l'infant ni l'ajudés a fer cap moviment que no fes per ell mateix. Proposava eliminar els elements que limitessin els moviments dels infants i que els adults se centressin a organitzar un ambient que propiciés l'activitat motora

autònoma. L'Emmi Pikler és precursora del concepte "infant competent" molt influent en la pràctica pedagògica actual.

Autonomia: respecte per la capacitat dels infants de desenvolupar la seva psicomotricitat, sense dirigir-lo ni introduir postures abans d'hora, proposant-li nous reptes i oportunitats que l'infant pot anar superant autònomament i al seu ritme.

Respecte: en el tracte, tacte, sosteniment, gestos, resposta i atenció a l'infant de manera afectuosa i sense imposicions ni pressions. Donava molta importància a les atencions bàsiques envers els infants (àpats, canvi de bolquers, etc.) i a realitzar-les de manera individualitzada, mirant a l'infant i obrint un espai de diàleg en el qual la participació de l'infant és imprescindible per desenvolupar la seva autonomia i el benestar emocional.

Relacions de qualitat: en la mesura del possible, l'ambient havia de ser familiar (per evitar els danys que la institucionalització provocava en els infants) proporcionant un vincle afectiu, segur i estable amb una persona adulta de referència, en un ambient tranquil i segur.

A partir d'aquest marc conceptual i principis pedagògics volem fomentar una pràctica educativa orientada al desenvolupament integral, global i plural de l'infant. Des d'aquesta perspectiva, ens hem posicionat en el concepte d'infant, en el paper de les persones educadores o dels adults, en el joc, etc. I hem consolidat el nostre model educatiu. En definitiva, un **model viu**, en **constant reflexió** del **perquè** i del **per a què**, centrat exclusivament en l'infant, en les seves necessitats i interessos.

2.2. Elements del nou currículum

2.2.1 Principis pedagògics i objectius generals

La pràctica educativa en aquesta etapa ha d'afavorir i promoure, en col·laboració amb les famílies, el desenvolupament integral de l'infant, considerant-lo un ésser capaç, en un marc de seguretat, cura, afecte, confiança i benestar, des de la perspectiva del respecte als seus drets i el creixement de totes les seves potencialitats. Aquesta pràctica educativa s'ha de regir pels principis pedagògics tal com s'especifica en el decret 21/2023 de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil:

1. Unes experiències d'aprenentatge globalitzades, significatives i funcionals, fonamentades en els interessos i necessitats dels infants, que fomentin, amb l'acompanyament educatiu, la presa de decisions i la capacitat d'aprendre per si mateixos, tot respectant els diferents ritmes evolutius. Aquestes experiències s'han de basar en el joc, l'experimentació i el moviment, i en contextos d'aprenentatge col·laboratiu i emocionalment positius. S'han de dur a terme en un clima de

- respecte, tolerància i participació per potenciar l'autoestima de l'infant, els valors i unes relacions socials basades en la igualtat, l'equitat i el respecte a la diversitat.
2. Una transició positiva i propera des de l'entorn familiar a l'escola bressol i/o l'escola, així com la continuïtat entre cicles i entre etapes.
 3. L'adquisició d'autonomia personal dels infants i l'elaboració d'una autoimatge positiva, equilibrada, igualitària i lliure d'estereotips discriminatoris.
 4. L'atenció progressiva al desenvolupament afectiu, a la vivència emocional, al moviment i els hàbits de control corporal, a les manifestacions de la comunicació i del llenguatge, i a les pautes elementals de convivència i relació social, així com al descobriment de l'entorn.
 5. El foment d'hàbits de promoció de la salut i el benestar, i de consum responsable i sostenible, partint de situacions properes i quotidianes.
 6. La incorporació de la coeducació i l'educació afectivosexual per promoure el desenvolupament de les Portal Jurídic de Catalunya 6 persones al marge dels estereotips i rols en funció del sexe, l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere, i per afavorir la construcció d'una sexualitat positiva, igualitària i saludable.
 7. El treball col·laboratiu del conjunt de les persones de referència dels infants en el centre, en el marc del projecte educatiu del centre, amb la finalitat d'aconseguir una acció educativa sòlida, dinàmica i corresponsable.
 8. La prioritització del joc dins la vida quotidiana com a font de benestar, gaudi, desenvolupament, aprenentatge i relacions, en el disseny dels espais, en l'organització del temps i en la preparació dels diferents materials.

2.2.2 Competències clau

Tal com indica el **Decret 21/2023**, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, ha de contribuir que els infants desenvolupin les competències específiques que els permetin:

- a) Conèixer el propi cos i el dels altres, adonant-se de les seves possibilitats, i progressar en el seu domini, el moviment i la coordinació.
- b) Assolir progressivament seguretat afectiva i benestar emocional, i anar-se formant una autoimatge positiva i una imatge positiva dels altres.
- c) Anar adquirint autonomia en situacions quotidianes, resolent i superant nous reptes, de forma creativa.

d) Observar i explorar l'entorn proper, natural, social i cultural, amb una actitud de curiositat, indagació i respecte.

e) Comunicar-se i representar la realitat a través de diferents llenguatges i formes d'expressió.

f) Gaudir i relacionar-se positivament amb els altres en igualtat, conviure en la diversitat i adquirir progressivament hàbits de convivència i relació social.

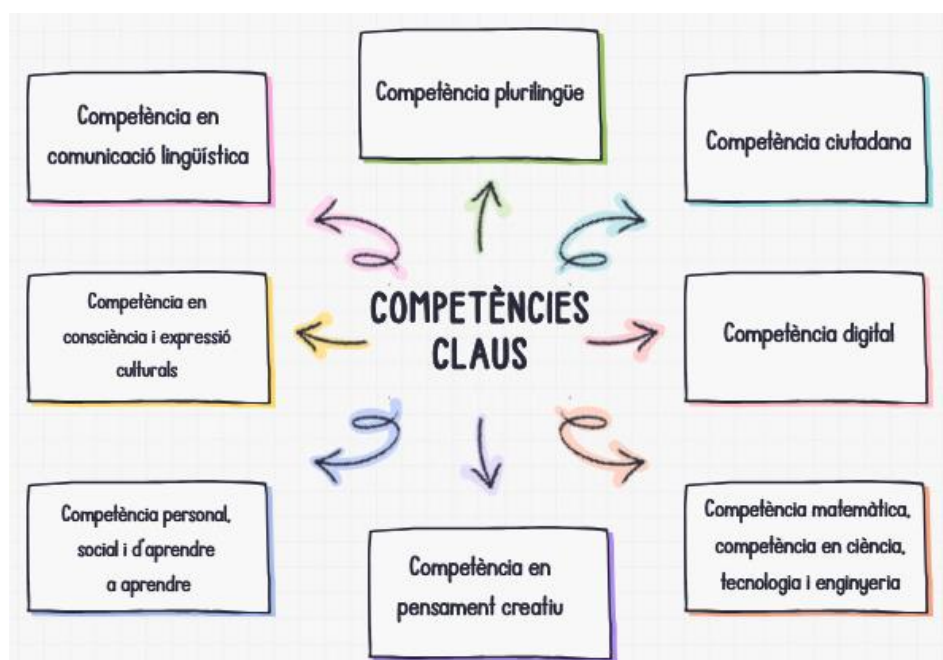
g) Explorar l'ús del raonament matemàtic, la lectura i l'escriptura, la imatge, el moviment, el gest i el ritme, des de les situacions quotidianes i contextualitzades, i resoldre, organitzar, comprendre o comunicar aspectes de la realitat propera.

h) Desenvolupar actituds que fomentin la igualtat entre tots els gèneres, la salut, la cura, el consum responsable, els hàbits sostenibles i el respecte i la valoració de la diversitat.

i) Gaudir de l'aprenentatge, pensar i crear, qüestionar-se, plantejar i acceptar la crítica i progressar en l'aprenentatge d'una manera cada vegada més autònoma i estructurada.

L'article 6 del Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, parla de les competències clau, que formen part dels elements del currículum.

Aquestes són:

2.2.3 Eixos i competències específiques

L'escola es basa en la programació pedagògica en el que s'estableix al Decret 21/2023 d'Ordenació dels ensenyaments de l'Educació Infantil. La nostra escola garanteix una programació que, al llarg del curs i de forma sostinguda, desenvoluparà els quatre eixos que es contemplen:

Eix 1: un infant que creix amb autonomia i confiança.

- Competència específica 1: progressar en el coneixement i el domini del cos, en el moviment i la coordinació, adonant-se de les pròpies possibilitats, per anar desenvolupant autonomia personal i una autoimatge ajustada i positiva.
- Competència específica 2: viure les emocions, expressant i reconeixent sentiments i necessitats, per anar creixent en benestar emocional i seguretat afectiva.
- Competència específica 3: adonar-se de la influència de l'espai i el temps en les situacions de vida quotidiana a partir de les experiències viscudes, per créixer amb seguretat i entendre el món.
- Competència específica 4: progressar en l'adquisició de normes i hàbits saludables i ecosocialment responsables, guanyant confiança en les pròpies possibilitats i capacitats per construir la pròpia identitat.

Eix 2: un infant que es comunica amb diferents llenguatges

- Competència específica 1: interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.
- Competència específica 2: expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llenguatges, explorant-ne les possibilitats i gaudint-ne, per respondre a diferents contextos comunicatius.

Eix 3: un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.

- Competència específica 1: observar i reconèixer característiques de materials i elements i establir relacions entre ells, mitjançant l'experimentació i la manipulació sensorial, per avançar cap a estructures de pensament cada vegada més complexes desenvolupant habilitats de raonament matemàtic.
- Competència específica 2: desenvolupar, de manera progressiva, diferents formes de raonament i procediments del pensament científic, a través de l'observació i la manipulació, per iniciar-se en la interpretació de l'entorn i respondre de manera creativa als diferents reptes i situacions.
- Competència específica 3: explorar i reconèixer elements i fenòmens del món natural, establint relacions entre la pròpia acció i les conseqüències que se'n deriven, per començar hàbits de sostenibilitat i conservació de l'entorn.

Eix 4: un infant que forma part de la diversitat del món

- Competència específica 1: avançar en la relació amb els altres en condicions d'igualtat, creant lligams, per construir la pròpia identitat basada en els valors democràtics i de respecte als drets humans.

- Competència específica 2: apreciar progressivament l'entorn social i cultural proper i la seva diversitat, mostrant interès i respecte per conviure.

2.3. Trets d'identitat

Els trets d'identitat caracteritzen i defineixen la manera de ser de l'escola bressol i constitueixen un punt de partida pel Projecte Educatiu de Centre que materialitza l'equip educatiu.

Aquests estan basats en els principis d'educabilitat, aconfessionalitat, inclusió, respecte per la diversitat, igualtat, no discriminació i integració. Detallem a continuació els trets d'identitat que definiran a l'escola bressol municipal Lluna:

- **Inclusiu i integrador**, atensem la individualitat de cada infant i ajudem a compensar les desigualtats. S'accepta tothom sense judicis ni comparacions i de les diferències generem oportunitats per aprendre i viure junts. Una escola que treballa decidida per valorar el potencial de cadascun dels infants.
- **Democràtic**, perquè fonamentem en el diàleg, el consens, la participació, l'accessibilitat i la transparència en la gestió i el funcionament del centre, així com en la implicació i la col·laboració de tots els agents implicats (famílies, equip educatiu, entitat gestora, Ajuntament i altres entitats del territori). A la nostra escola no tenim actualment AFA.
- **Respectuós amb la pluralitat i la diversitat**, perquè entenem que cada família i cada infant és una font de diversitat, i potenciem el respecte vers els altres i el valor que això implica. Entenem l'escola com espai d'acompanyament i respecte pels processos de vida dels infants i agent transmissor de valors, assumint el compromís d'educar en valors que fomentin la solidaritat, la tolerància, el respecte a la diversitat, etc.
- **Català**, la llengua vehicular i de comunicació de l'escola serà la llengua catalana; per tant, serà la llengua habitual de comunicació entre l'equip educatiu, els infants i les seves famílies. Malgrat això, es vetlla per un tractament no discriminatori de les altres llengües, i es normalitza l'ús del català, tenint en compte aquest com a factor d'integració i de cohesió social i relacional.

La definició de l'escola com a catalana implica, també, la transmissió de les tradicions i expressions culturals pròpies de Catalunya a través de les festes populars i tradicionals, la música, les danses, els contes, etc., sense que això representi, però, l'exclusió d'altres manifestacions culturals amb un origen sociocultural diferent i actuant sempre des de la quotidianitat.

- **Laic i aconfessional**, perquè respectem les diferents creences i idees, però alhora mantenim al marge pràctiques doctrinàries i articulem la convivència social sobre l'eix d'un conjunt de valors cívics àmpliament compartits.
- **Arrelat a l'entorn**, perquè tenim en compte les característiques del municipi i la xarxa d'entitats que el conformen. Una escola bressol oberta al municipi i coneixedora de la realitat social, cultural i econòmica, que participa activament en les activitats del municipi.

- **Respectuós amb el medi ambient**, perquè a l'escola es gestionen de manera ecològica diferents elements pel que fa a la classificació i reciclatge de residus que es generen, etc.
- **Coeducador**, perquè garanteix la convivència equilibrada entre els dos sexes, tenint en compte els valors i les capacitats individuals, independentment que es considerin masculins o femenins. Vetllem per un desenvolupament individual i una convivència equilibrada entre ambdós sexes, potenciant la igualtat entre infants, per tal que això no sigui motiu de discriminació ni d'inhibició enfront de cap mena d'aprenentatge.
- **Singular**, perquè es diferencia dels altres. Doncs entenem l'escola bressol com a organisme viu, com a espai de convivència i d'intercanvi relacional entre adults i infants.

2.4. Concepció de la nostra acció Educativa

Definim la nostra acció educativa **oberta** i **flexible**, orientada al desenvolupament integral de les capacitats dels infants, facilitant l'autonomia, la socialització, la iniciativa i la creativitat. Centrem la nostra metodologia en diferents **eixos vertebradors**:

- **L'infant com a ésser capaç**, competent, protagonista actiu del seu procés d'aprenentatge; amb capacitats, curiositats, desitjos d'aprendre i interessos propis.
- En la **pedagogia de la vida quotidiana** dels infants, acompanyant-los en el fonament de la base pels futurs aprenentatges, amb els que es trobaran més endavant.
- **L'escola bressol com un espai educatiu**, un **escenari de relacions** i interaccions entre iguals i amb diferents adults, font de socialització constant i de desenvolupament cognitiu i afectiu. Tenim cura del vincle que s'estableix entre l'infant i l'adult: afectuós, càlid, segur...
- **Entorns segurs, acollidors i ajustats** a les **necessitats** dels infants i les famílies. Tenim cura del disseny i l'organització dels espais per oferir entorns facilitadors d'experiències i descoberta; amb materials de qualitat, específics i inespecífics.
- Una **intervenció educativa** que parteix del **respecte** per **l'espontaneïtat** de l'infant, intentant alhora provocar el mínim d'interferències, però facilitant els recursos necessaris per al seu desenvolupament de forma induïda.
- Una **perspectiva de gènere** amb un enfocament que avança en la construcció de nous models d'identitat que permetin assolir diferents actituds i dinàmiques no sexistes.
- El **joc** com a **base del desenvolupament** de l'infant.
- La **llibertat de moviment** i la conquesta de l'autonomia basada en la iniciativa i interès propi.
- El **respecte a la individualitat tant dels infants com de les seves famílies**. Facilitant que cada infant es desenvolupi al seu ritme.
- El contacte amb **l'entorn** de l'escola bressol i l'aprenentatge a través de les vivències que ofereix la ubicació de l'escola bressol.
- L'atenció a la **diversitat** de manera **inclusiva** i vista com a **riquesa de la nostra societat**.

2.4.1. Concepte d'infant

Partim de l'**infant competent**: protagonista del seu propi aprenentatge, **únic, actiu**; capaç de: **pensar, observar, participar, decidir, rebutjar i fer propostes**; que pot establir **vincles afectius i relacions diverses**, i que esdevé una **persona autònoma**.

L'infant ha de desenvolupar-se com a persona i, per tant, és necessari respectar-lo com a tal. Assegurem una atenció individualitzada, que li permeti integrar els valors i les habilitats socials necessàries per al seu creixement personal.

Garantim el benestar físic de l'infant, respectant la seva autonomia, fent que se senti segur físic i emocionalment, procurant-li un vincle afectiu que generi un clima de confiança. Per això, necessita relacions personals estables i regulars amb les persones que tenen cura d'ell.

2.4.2. Paper de l'adult i del professional

Des de l'escola creiem que l'**educador** és la persona que vetlla per la **seguretat i el benestar dels infants** del centre, és per això que hem de ser propers proporcionant afecte i cura als infants sent un referent tant per a ells com per a les famílies.

Donem molta importància al **vincle afectiu entre infants i educadors** per poder donar seguretat i confiança per tal que l'infant pugui fer un desenvolupament integral.

Un dels rols més rellevant de l'educador és el d'observador, ja que permetrà conèixer les necessitats i inquietuds dels infants actuant en conseqüència. El fet d'observar ens permetrà documentar tot allò que passa a l'escola.

L'educador ha de mantenir una **formació continuada** i coherent durant la seva trajectòria professional per tal de seguir els canvis i innovacions dins de la metodologia de l'escola.

L'educador té diferents rols vers als infants, tots igual d'importants i complementaris:

- **Acompanyant:** L'adult sempre ha d'estar present, transmetent-li tranquil·litat, seguretat i confiança i ajudant-lo quan ho demani. D'aquesta manera contribuïm en la seva autonomia i autoconcepte de forma positiva.
- **Mediant:** Posant paraules a les emocions, contribuint a la seva gestió, fomentant l'empatia per ajudar a resoldre els conflictes que sorgeixen de la pròpia convivència.
- **Observant:** Tenint una mirada oberta que ens permet veure més enllà de la pròpia acció de l'infant, allò que moltes vegades queda amagat per l'acció o que es pot entreveure de forma subliminar. Aquesta observació permet a l'adult adaptar l'entorn de l'infant segons les seves necessitats.
- **Documentant:** tot allò que s'extrau de l'observació s'ha de documentar, de forma que ajudi a veure l'evolució de les actuacions i de les respostes dels infants i també per obrir una finestra a la comunitat educativa mostrant allò que passa a l'escola.

La persona educadora vetlla i acompanya els processos de vida i d'aprenentatge dels infants, partint de les seves necessitats, interessos, sentiments i emocions. Entenent que l'infant és un agent actiu i contribueix el seu coneixement a través del joc, l'experimentació, la descoberta, etc.

Així, el personal educador té les següents funcions:

- **Acompanyament en les activitats de la vida quotidiana:** ha de preveure i planificar per tal que les **activitats quotidianes** es visquin amb total **naturalitat i sense presses**. La regularitat en les **rutines** diàries ofereix un marc **previsible** i permet als infants orientar-se i anticipar-se als possibles canvis. Ha de **planificar el pas d'una activitat a l'altra** per evitar moments d'espera que inquieten especialment els infants.
- **Planificar l'ambient educatiu:** és el responsable de **proposar** un **entorn ric, estimulant, acollidor i segur** que afavoreixi el seu desenvolupament integral, tot **observant** el que **necessita** en cada moment. Així mateix, ha de tenir una **actitud disponible**, observadora, **pacient, d'escolta activa**, fomentant el vincle afectiu amb l'infant i **respectant** les seves **actuacions**.
- En aquest sentit, la persona educadora assumeix el rol de mediador entre l'infant i l'entorn, ha de prendre **decisions** sobre **l'organització** dels **temps**, dels **espais** i dels **materials**, i també sobre l'organització grupal i les propostes educatives. D'aquesta manera es pot garantir una millor **coherència** en el **tracte** dels **infants**, **respectant** les particularitats de cada un i mantenint la continuïtat en les maneres de procedir: la manera com se'ls agafa, la manera com se'ls parla, la individualització de les seqüències d'acció en una determinada situació, etc.
- L'organització dels temps, dels espais i de les propostes és **flexible**, respectant el ritme dels infants, introduint els canvis adients a la planificació inicial.
- L'organització de **l'espai** i els **materials** respon a l'observació directa de l'equip educatiu, vers a les necessitats dels infants. Oferim un espai dissenyat amb intencionalitat educativa que esdevé en si mateix font d'aprenentatge, en els quals els infants puguin orientar-se, relacionar-se, explorar i crear autònomament.
- **Promoure el desenvolupament de les capacitats dels infants:** el principal objectiu de l'educació infantil és facilitar que cada infant pugui desenvolupar les seves capacitats. La persona educadora ha d'actuar com a guia i acompanyant del procés d'aprenentatge de l'infant, oferint-li un **entorn** que **afavoreixi** la **descoberta**, la **interacció** i la **creativitat**. La seva intervenció es centra en facilitar situacions que suggereixin múltiples possibilitats d'acció als infants, i en permetre que aquest faci la seva pròpia exploració. Ha de respectar i acollir les diferències individuals, tant en la forma de ser com en els ritmes i processos d'aprenentatge. La persona educadora ha d'introduir als infants en els comportaments adaptats a la vida quotidiana, facilitant-los l'adquisició d'hàbits i formes de relació pròpies de la vida social.
- **Acompanyament en les propostes:** La persona educadora proposa els materials més adients a les necessitats i als interessos dels infants. La **confiança** de les persones educadores en les competències dels infants els **retorna una imatge positiva** d'ells mateixos, els encoratja a continuar sent actius i afavoreix la seva autonomia. L'adult ha d'estar **atent a les demandes** d'ajuda dels infants, acompanyant-los en les seves necessitats.

- **Observar i documentar:** L'observació i la documentació pedagògica són **eines fonamentals** per a la persona educadora, en la mesura que li **permet aprofundir en el coneixement de cada infant**, en la dinàmica del grup i en **l'anàlisi dels processos educatius**.

La documentació de l'activitat diària permet **donar a conèixer a les famílies la tasca educativa** de l'escola i **evidenciar les capacitats** dels infants; permet a les persones educadores programar noves situacions educatives.

La documentació permet reflexionar sobre la pràctica educativa i les **propostes realitzades**, per tal d'afavorir una millora continua. En definitiva, la persona educadora ha de ser capaç de qüestionar-se el dia a dia, plantejar hipòtesis, observar i aprendre conjuntament. Ha de documentar i documentar-se, ha de fer del treball en equip la base de la formació continuada, de la reflexió individual i de la posada en comú una font de coneixement.

El treball en equip és el que garanteix la coherència educativa del centre, i de tots els seus membres, tant pel que fa al tracte amb els infants com a la relació amb les famílies, les propostes educatives i, en definitiva, l'organització i el funcionament global del centre.

La possibilitat de debatre periòdicament, formar-se i avançar conjuntament és el que, amb el temps, facilita formar un equip que comparteix una mateixa manera d'entendre i fer escola. Un equip cohesionat que pren decisions i estableix criteris d'intervenció, tant en l'àmbit organitzatiu com en l'àmbit pedagògic.

2.4.3. Context educatiu

Per portar endavant el que s'ha exposat abans, des de la nostra escola respectem i seguim les directrius que marca la **legislació vigent pel que fa al primer cicle d'educació infantil**. Així, la normativa que s'ha tingut en compte per elaborar el Projecte Educatiu i que serveix de guia per revisar-lo i modificar el que es consideri oportú és la següent:

- Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (LEC). A l'article 56 fa referència als principis bàsics que han de regir a l'etapa d'educació infantil i l'article 78 als criteris que orienten l'organització pedagògica.
- Decret 282/2006, de 4 de juliol, dels requisits dels centres del primer cicle de l'educació infantil. Regula les condicions relatives als professionals i als espais necessaris per impartir el primer cicle d'educació infantil i fa referència al nombre màxim d'infants per grup.
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. Aquesta autonomia es refereix als aspectes pedagògics, organitzatius i de gestió.
- Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent.
- Decret 21/2023 de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil.
- El Reglament General de les Escoles Bressol Municipals de Rubí, aprovat definitivament pel Ple de la corporació en sessió de data 25 de febrer de 2010 i publicat en el BOPB en data 13 de

juliol de 2010. Aquest reglament ha estat modificat puntualment per acord de Ple Municipal aprovat en sessió de data 25 de juliol de 2023 (aprovació inicial). L'aprovació inicial d'aquesta modificació ha estat publicada en el BOPB el 27 de setembre de 2023 i en el DOGC el 4 d'octubre de 2023.

2.4.4. Criteris metodològics

En l'escola bressol tots els adults, cadascú des de la seva tasca, són igualment responsables de l'educació dels infants i de la bona marxa del centre, i cal consensuar-ne l'organització i el funcionament amb la participació de tothom.

El treball en equip és el que garanteix la coherència educativa del centre, i de tots els seus membres, tant pel que fa al tracte amb els infants com a la relació amb les famílies, les propostes educatives, i, en definitiva, l'organització i el funcionament global del centre.

La possibilitat de debatre periòdicament, formar-se i avançar conjuntament és el que, amb el temps, facilita formar un equip que comparteix una mateixa manera d'entendre i fer escola. Un equip cohesionat que, en funció d'una mateixa idea, pren decisions i estableix criteris d'intervenció, tant en l'àmbit organitzatiu com en l'àmbit pedagògic.

Així, pel que fa a l'àmbit organitzatiu l'equip ha de prendre decisions que formaran part del projecte educatiu i que fan referència a:

- Criteris per a l'agrupació dels infants.
- Mesures per a la incorporació dels infants i les seves famílies a l'escola bressol.
- Criteris sobre l'organització dels espais, els temps i els materials.
- Criteris sobre la selecció d'equipaments i materials.
- Criteris sobre l'organització, la utilització i el manteniment dels espais i materials, instruments i/o estratègies a emprar per conèixer i documentar el procés seguit per cada infant i el que ha après.
- Canals de comunicació i col·laboració escola-família.
- Criteris per a l'assignació de la persona educadora a un grup d'infants.

La discussió i els acords presos sobre aquests aspectes i/o d'altres de l'àmbit organitzatiu configuren els criteris, recursos i estratègies metodològiques que cada centre adopta, per tal de garantir el compliment de l'encàrrec social de contribuir al desenvolupament de l'infant i donar suport a la tasca educativa familiar. No obstant això, si bé és competència de l'equip reflexionar sobre totes aquestes qüestions i acordar els criteris generals que orientaran el fer de cada persona educadora, són els educadors qui han de decidir quan i com aplicar-los al dia a dia.

A la nostra escola partim de la base que per afavorir **aprenentatges significatius**, les **propostes** han de ser **motivadores** i **interessants** per a l'infant, alhora que **adaptades** al seu **moment evolutiu**. El joc és la font d'aprenentatge i desenvolupament dels infants, tant pel que fa als aspectes físics com als intel·lectuals, socials, emocionals, etc. Tenint en compte les diferents edats dels infants, l'escola bressol

els ajuda a créixer en autonomia, partint de les relacions amb els seus companys i companyes i altres adults, i aprofitant al màxim el que la vida diària ens ofereix: higiene, menjar, descans, relacions i tot el que fa referència al joc, activitat infantil per excel·lència.

El joc

Els infants des del naixement mantenen una activitat espontània que es caracteritza per una actitud activa per l'exploració, sigui escoltant, observant o manipulant directament tot el que tenen al seu abast. Aquesta **activitat espontània** és la **base dels aprenentatges**. Els infants extreuen informacions, les comproven i les modifiquen i construeixen així els seus coneixements. El pensament es desenvolupa a partir de l'esforç per interpretar les informacions adquirides en l'exploració, així, la interpretació de les noves dades modifica les idees inicials i és necessari buscar un model més lògic, per tant, més evolucionat, per incorporar els nous coneixements.

En l'activitat dels infants més menuts s'observen uns tipus de comportaments específics:

- Exploren els objectes i materials amb tots els sentits per reconèixer les seves propietats.
- Descobreixen les relacions entre objectes, materials i situacions basant-se en l'experiència directa.
- Aprenen amb tot el cos, gaudeixen fent les coses per ells mateixos i posen a prova totes les seves habilitats.
- Creen amb els materials, imaginin escenaris i els comparteixen amb les persones pròximes.

El **joc** és una conducta espontània i voluntària, és escollit lliurement per qui el practica. L'activitat manipulativa i corporal que l'infant posa en pràctica durant el joc, **consolida i desenvolupa habilitats i estratègies** cada cop més **precises** que li permeten dur a terme activitats i jocs més **complexos**. Mitjançant l'activitat imitativa i simbòlica, els infants reconstrueixen el món en què viuen. Mentre juguen, imiten que dominen coneixements i habilitats i s'apropien dels aspectes del món que només coneixen parcialment.

Quan els infants juguen, estan investigant i comprenent totes aquestes coses que els serviran per poder entendre com són els altres, com són ells i com funcionen les coses. En el **joc** es **combina activitat, pensament, sensibilitat i autonomia**. Jugar es converteix en una activitat en què els infants mostren un alt grau de concentració, capacitat imprescindible per aprendre.

En aquest cicle, una de les feines més importants que ha de fer un infant per a desenvolupar-se és jugar. L'infant "ha de jugar per aprendre". Les propostes lúdiques han de representar un alt nivell qualitatiu educatiu, tant pel que fa a les qualitats sensorials dels materials, com per afavorir les possibilitats de crear noves relacions lògiques, per plantejar nous reptes, o per les seves possibilitats de posar en pràctica l'ús dels llenguatges.

El joc és una **activitat privilegiada per al desenvolupament de les capacitats de l'infant**. A la nostra escola creiem en la importància del joc en el desenvolupament i l'aprenentatge dels infants, i per això, hem de planificar el joc com una activitat prioritària, fent que formi part de la vida quotidiana al centre.

3. Característiques de l'entorn social i cultural

L'àrea sociocultural inclou equipaments i entitats arrelades al municipi on els que es poden desenvolupar accions educatives a partir dels recursos i possibilitats que ofereixen. És important que infants i famílies puguin gaudir i establir vincle amb les entitats del municipi. L'escola bressol Lluna pot col·laborar amb diferents entitats de Rubí com:

- Escola Municipal de Música Pere Burés
- Escola Municipal d'Art i Disseny Rubí - EDRA
- La colla gegantera de l'Escola Teresa Altet
- Biblioteca Mestre Martí Tauler
- Esbart Dansaire de Rubí

Creiem que l'educació no pot donar-se en espais aïllats, ni com a funció exclusiva d'un únic agent, sinó que hem de tenir en compte les múltiples relacions que podem establir i potenciar-les el màxim possible, aprofitant els recursos de l'entorn més proper.

Des de la nostra escola pensem que és important crear una xarxa educativa implicant a l'escola en l'entorn social i comunitari que l'envolta per tal de potenciar un treball conjunt, integral i transversal.

Hem de viure l'escola bressol com un equipament obert a tothom i a l'entorn més immediat: la família, els agents educatius, el barri, equipaments, organitzacions i serveis.

Des de la direcció de l'escola bressol així com per part de l'equip educatiu, es programaran coordinacions amb els tècnics d'educació de l'Ajuntament, així com amb els agents més pròxims que intervenen i operen en la franja de 0 a 3 anys, i amb la resta d'agents educatius, culturals i socials.

La finalitat és establir mecanismes de comunicació i coordinació per a promoure accions conjuntes continuades amb els Centres d'Educació Infantil i de primària del municipi, per exemple; i accions puntuals per a col·laborar amb professionals especialitzats, organitzar accions de dinamització al municipi.

3.1. Context: municipi i barri

La nostra escola bressol està situada en el barri de Can Rosés. Una zona del barri és industrial, però els voltants de l'escola són habitatges amb famílies de classe obrera. L'índex d'immigrants no és tan elevat com anys anteriors, perquè també tenim demanda de famílies que viuen en les urbanitzacions.

Edifici: ubicació

Nom: Escola Bressol Municipal Lluna

SITUACIÓ: Carrer de Barcelona, 67 de Rubí

TITULARITAT: Municipal

Població: Rubí

Comarca: Vallès Occidental

Característiques de l'entorn social i cultural

En el municipi de Rubí està situat a la part meridional de la comarca del Vallès Occidental, a 123 metres sobre el nivell del mar i a 41°29'36" latitud Nord, 2°01'57" longitud Est del Meridià Greenwich.

Limita al nord amb Terrassa, a l'est amb Sant Quirze del Vallès, a l'oest amb Ullastrell i Castellbisbal i al sud amb Sant Cugat.

Una ciutat que es troba a 23 Km de Barcelona i de l'aeroport del Prat.

Rubí és cap de partit judicial i posseeix una superfície total de 33 km quadrats. Amb més de 80034 habitants és una ciutat dinàmica, submergida en un procés de canvi i millora.

Pel que fa al desenvolupament industrial, Rubí compta amb més de 600 empreses distribuïdes en els diferents polígons industrials de la localitat, amb un volum d'exportacions de més de 205.000 € anuals. A continuació farem una breu enumeració dels serveis existents a la nostra població destinats a l'atenció de la primera infància.

Els equipaments comunitaris

Ensenyament: Educació infantil de primer cicle

Municipals:

- Escola Bressol Municipal La Bruna
- Espai Creixença (EBM La Bruna)
- Escola Bressol Municipal Lluna
- Escola Bressol Municipal Sol Solet

Privades*:

- Escola Bressol Barrufets
- Escola Bressol O'Neill
- Escola Bressol Snoopy

**A la pàgina de l'Ajuntament només posa aquestes com escoles bressol privades, actualment també hi ha centres de suport familiar Els Rubis crea, Els pius, Petits talents, La granoteta blava i La maduixa.*

Ensenyament : Educació primària

- Escola 25 de Setembre
- Escola Ca n'Alzamora
- Escola Joan Maragall
- Escola Montessori
- Escola Mossèn Cinto Verdaguer
- Escola Pau Casals
- Escola Ramon Llull
- Escola Rivo Rubeo
- Escola Schola
- Escola Joan Maragall
- Escola del Bosc
- Escola Ntra. Senyora de Montserrat
- Escola Patronat Ribas
- Institut-Escola Teresa Altet
- Escola Torre de la Llebre
- Col·legi Balmes
- Col·legi Maristes Rubí
- Col·legi Regina Carmeli

Ensenyament : Educació secundària

- Col·legi Balmes
- Col·legi Germans Maristes de Rubí
- Col·legi Regina Carmeli
- Escola N. Sra. de Montserrat
- Escola Patronat Ribas
- IES Duc de Montblanc
- IES JV Foix
- IES l'Estatut
- IES La Serreta
- Institut Torrent del Alous

Ensenyament : Educació especial

- CEE CA N'Oriol

Ensenyament : Educació musical i artística

- Escola Municipal de Música Pere Burés
- Escola Municipal d'Art i Disseny Rubí - EDRA

Altres equipaments

- Serveis Socials Municipals

- EAP i CDIAP
- Culturals
- Biblioteca Municipal
- Sanitaris
- CAP Anton de Borja
- CAP Mútua Rubí
- CAP Sant Genís
- Centres socials
- Esportius
- Medi ambient

3.2. L'escola

Els trets d'identitat caracteritzen i defineixen la manera de ser de l'escola bressol i constitueixen un punt de **partida pel Projecte Educatiu de Centre que materialitza l'equip educatiu**.

Aquests estan basats en els principis d'educabilitat, aconfessionalitat, inclusió, respecte per la diversitat, igualtat, no discriminació i integració. Detallem a continuació els trets d'identitat que definiran a l'escola bressol Lluna:

- **Inclusiu i integrador**, atenem la individualitat de cada infant i ajudem a compensar les desigualtats.
- **Democràtic**, perquè fonamentem en el diàleg, el consens, la participació de tots els membres implicats.
- **Respectuós amb la pluralitat i la diversitat**, perquè entenem que cada família i cada infant és una font de diversitat, i potenciem el respecte vers els altres i el valor que això implica.
- **Català**, perquè la llengua vehicular i d'aprenentatge en totes les activitats i comunicacions és la llengua catalana, tenint en compte aquesta com a factor d'integració i de cohesió social i relacional.
- **Laic i aconfessional**, perquè respectem les diferents creences i idees, però alhora mantenim al marge pràctiques doctrinàries.
- **Arrelat a l'entorn**, perquè tenim en compte les característiques del municipi i la xarxa d'entitats que el conformen.
- **Respectuós amb el medi ambient**, perquè a la llar es gestionen de manera ecològica diferents elements pel que fa a la classificació i reciclatge de residus que es generen, etc.
- **Coeducador**, perquè garanteix la convivència equilibrada entre els dos sexes, tenint en compte els valors i les capacitats individuals, independentment que es considerin masculins o femenins.
- **Singular**, perquè es diferencia dels altres.

3.3. Projecte lingüístic

A l'hora de desenvolupar el projecte lingüístic tenim en compte la normativa vigent i el context sociolingüístic de l'escola bressol, per això, prenem com a referència les següents lleis:

- **Règim lingüístic. Article 5:**

1. El règim lingüístic de l'educació infantil es regeix pels principis establerts al títol II de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; la Llei 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari, i el Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius.

2. L'objectiu lingüístic de l'etapa d'educació infantil és desenvolupar la competència comunicativa i Portal Jurídic de Catalunya lingüística dels infants des d'una perspectiva plurilingüe i intercultural, reconeixent i afavorint el coneixement de les seves llengües familiars i les seves cultures.

- Pel que fa al [Decret 91/2024](#), de 14 maig, del règim lingüístic del sistema educatiu no universitari:

- **Ús de les llengües. Article 4:**

El català és la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu i en l'acollida de l'alumnat nouvingut. També ho és en les activitats educatives, incloses complementàries, les extraescolars i els serveis educatius, les comunicacions internes del centre i en les de projecció externa i de relació amb la resta de la comunitat educativa.

- **Ensenyament de les llengües oficials. Article 5.**

El català i el castellà s'han d'ensenyar en tots els centres educatius que imparteixen educació infantil, educació bàsica, batxillerat i altres etapes postobligatòries, d'acord amb els currículums i horaris establerts.

El català i l'aranès com a llengües normalment vehiculars i d'aprenentatge

1. El català s'ha d'utilitzar pel col·lectiu docent en les seves activitats educatives, lectives i no lectives, tant formals com informals, en les comunicacions i interaccions orals i escrites amb la comunitat educativa, en les activitats d'avaluació i amb l'alumnat, independentment de les llengües familiars respectives, llevat de les excepcions a què fan referència els articles 7, 8 i 9. Aquest apartat és aplicable en els mateixos termes a Aran en relació amb l'aranès.

2. Les comunicacions del personal docent i del centre educatiu amb les famílies s'han d'ajustar als criteris següents:

- a) Les comunicacions han de ser normalment en català i, a Aran, en aranès.

b) En les reunions conjuntes amb les famílies del centre s'ha d'utilitzar el català i, en tot cas, cal fer les precisions lingüístiques i terminològiques necessàries per garantir l'òptima comunicació i comprensió de la informació. Els centres de modalitat educativa bilingüe per a l'alumnat amb discapacitat auditiva han d'oferir la interpretació a la llengua de signes catalana.

c) En els casos en què les famílies manifestin desconeixement de les llengües oficials, els centres poden adaptar circumstancialment les comunicacions a les llengües familiars, especialment en el període d'incorporació i acollida d'aquestes famílies al sistema educatiu, com a mesura de suport lingüístic. El text s'ha d'acompanyar sempre de la versió en català, en aranès, a Aran, que és la que preval a tots els efectes.

7. La retolació, la comunicació digital i les indicacions externes i internes als centres educatius públics i als centres privats sostinguts amb fons públics han de ser en català, en aranès a Aran, i en la llengua de signes catalana en els centres de modalitat educativa bilingüe per a l'alumnat amb sordesa o sordceguesa.

Article 17

El projecte lingüístic de centre és el document que defineix i orienta les estratègies pedagògiques i les mesures didàctiques i organitzatives per assolir els objectius d'aprenentatge en l'àmbit lingüístic i de millora de la competència comunicativa de l'alumnat, al final de cada etapa educativa.

Article 18

El projecte lingüístic de centre té les finalitats següents:

Assegurar, mitjançant una proposta pedagògica i organitzativa, que el català i l'aranès, a Aran, són les llengües normalment emprades com a vehiculars i d'aprenentatge en totes les etapes educatives, i la llengua de signes catalana en els centres de modalitat educativa bilingüe per a l'alumnat amb discapacitat auditiva.

Article 27

El personal docent dels centres educatius ha de conèixer el català i el castellà, i ha d'estar en condicions de fer-ne un ús adequat, oral i escrit, en l'exercici de la funció docent. A Aran, el personal docent ha de conèixer també l'aranès.

Article 33. Centres educatius públics

1. Les direccions dels centres públics d'ensenyament no universitari han de garantir que la llengua catalana, i l'aranès a Aran, són les llengües normalment emprades com a vehiculars i d'aprenentatge, en els termes previstos en l'article 6 d'aquest Decret, i que els usos lingüístics s'adeqüen al projecte lingüístic del centre.

2. El personal docent i no docent ha d'emprar el català com a llengua vehicular, en els termes fixats pel projecte lingüístic i en el marc del que estableix la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. L'aranès s'ha d'utilitzar en els mateixos termes a Aran.

3. Les empreses o les entitats externes que intervinguin en el procés educatiu de l'alumnat han de garantir la competència lingüística adequada del seu personal i el compliment del projecte lingüístic de centre.

Ús de la llengua Catalana a l'escola – PLC

El PLC és el recull organitzat dels acords sobre les propostes educatives per a l'ensenyament-aprenentatge de les llengües. La **llengua catalana** és:

- Llengua vehicular tant en les relacions verbals amb els usuaris de l'escola bressol (pares, mares, infants, i personal docent i no docent) com en les relacions escrites (comunicats).
- Llengua d'aprenentatge, facilitant la plena integració dels infants dins la llengua i la cultura catalanes, des del respecte de la diversitat per altres llengües i cultures.
- Eina de convivència: d'una forma natural, es dinamitza l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

El català, per tant, serà la llengua vehicular de les diferents activitats d'aprenentatge i comunicació de la nostra escola, independentment de quina sigui la llengua familiar o materna dels infants. Amb mesura, els infants accedeixen als avantatges cognitius i lingüístics que presenta el bilingüisme primerenc, lluny de deteriorar el progrés lingüístic dels infants que tenen com a llengua pròpia una diferent de la catalana.

Tenint en compte la probable diversitat de llengües dels infants i les seves famílies, busquem i utilitzem els mitjans adequats per facilitar la comunicació i per superar les dificultats que puguin tenir per entendre l'idioma, sobretot a l'inici, de manera que, progressivament, puguin entendre i utilitzar el català en els diferents moments viscuts a l'escola. Vetllem perquè en tot moment tothom se senti còmode, informat i ben acollit. El desconeixement d'aquesta llengua per part d'algunes famílies no suposa que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració i per a la normalització del seu ús.

Per comunicar-nos amb els infants es farà servir la llengua catalana reforçada amb el llenguatge del cos, els gestos, les expressions de la cara, el to de veu, imatges, cançons... Aquests recursos ajuden al fet que els infants comprenguin millor, sigui quin sigui el seu idioma matern o patern.

El català s'utilitza en totes les actuacions internes del centre (comunicats, informes, actes, reunions amb les famílies, cartells, etc.). També s'utilitza en les comunicacions amb institucions i serveis externs. La comunicació amb les famílies és en català, tant oralment com per escrit, tot i que sempre adaptem el nostre idioma amb aquelles famílies que no entenen la llengua catalana.

Les reunions, per tant, es fan en català, però si hi ha algú que no l'entén se li explica o tradueix en un llenguatge entenedor per les famílies. Igualment, en casos puntuals que puguin succeir durant les entrevistes individuals, es realitzen en la llengua que es cregui més convenient per la bona entesa amb

la família, ja que es prioritza la comunicació amb ella o el traspasar d'informació molt valuosa que afecta directament el benestar dels infants a l'escola.

Igualment, parem especial atenció als infants procedents de països de parla estrangera per tal que se sentin igual d'acollits que la resta d'infants del centre, i per facilitar al màxim els seus aprenentatges i l'entesa durant el dia a dia. A curt termini, i per experiència pròpia, sabem que aquests infants acaben integrant com a pròpia la llengua d'ús a l'escola, és a dir, la llengua catalana.

El llenguatge escrit no és un aprenentatge directe en el primer cicle de l'educació infantil, però està present en aquesta etapa a través del text que acompanya a les il·lustracions dels contes, de les làmines de les cançons, els noms escrits als dibuixos i objectes personals, als rètols i cartells, etc.

La direcció de l'escola vetlla perquè la llengua catalana sigui el vehicle d'expressió habitual en les reunions de l'equip educatiu, i sigui emprada en totes les actuacions del centre, arxiu, informes interns i comunicacions. També vetlla per la coherència entre l'ús de la llengua catalana en l'ensenyament i en la relació amb les famílies.

Objectius del projecte lingüístic

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS
Promoure el català com a llengua d'expressió i comunicació sobre la qual construir coneixements i aprenentatges, tant en els infants com en les famílies. Afavorir la integració i l'acceptació de les diferents llengües en el si de l'escola, tot potenciant el català com a llengua d'ús habitual i vehicle de relació i comunicació. Garantir l'acollida de l'alumnat, a través d'una metodologia oberta, flexible i integradora, que faciliti l'aprenentatge de la nostra llengua en aquelles persones nouvingudes i/o que no tenen per costum l'ús del català. Ajudar als infants al desenvolupament de les seves capacitats i competències, a través de la llengua i cultura catalanes, tot propiciant el coneixement de la nostra història, valors, amb respecte per la diversitat i l'acceptació per les diferències.	Garantir l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge dins la comunitat educativa en general (escola, equip educatiu, personal de serveis, infants, famílies i entorn), com un exemple a seguir i model de referència per als petits. Garantir l'adequació i ús habitual de la llengua catalana en el dia a dia al centre, activitat docent, gestió administrativa i institucional, recursos, materials didàctics, comunicació amb l'entorn social, serveis diversos, etc. Promoure l'ús de la llengua catalana en les famílies i pel que fa al procés evolutiu dels seus fills/es (reunions, tutories, activitats, les quals es desenvolupin, en la mesura de el possible, en català)

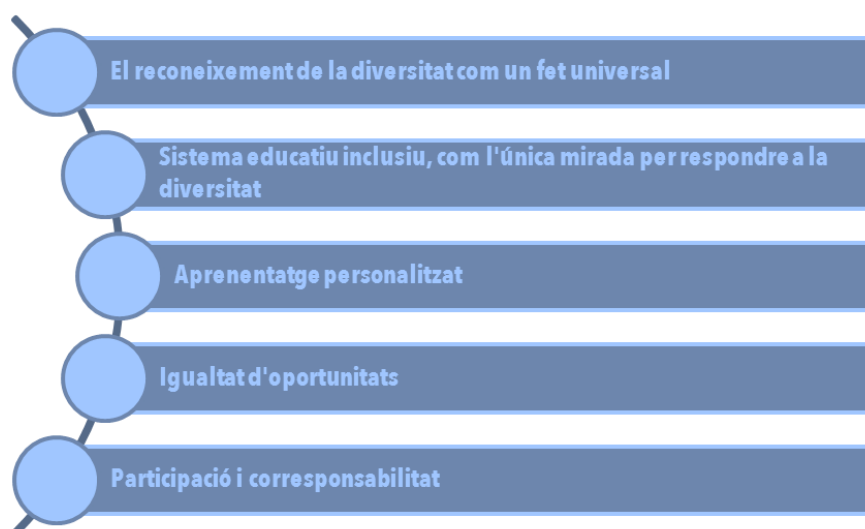
Atenció a la diversitat: el català com element integrador

Valorem la importància d'una relació fluida i continuada entre escola i família, i per això es faciliten les eines i recursos adequats per a fer possible l'aprenentatge del català de *l'alumnat nouvingut* o dels infants que no la tenen com a llengua materna, **mitjançant la immersió total**.

4. Atenció a la diversitat de l'alumnat

4.1. Principis que regeixen el nostre pla d'atenció a la diversitat

“Una escola per a tothom”, aquest és el principi màxim que des de la nostra escola volem que impregni la cultura tant de la nostra entitat com de les nostres escoles bressol. D'aquest principi es desprenen aquests altres, els quals formen part del nostre projecte educatiu i dels nostres valors com a entitat.

4.2. L'escola inclusiva i coeducadora

Tal com es recull a la LEC (2009, p.1) l'educació constitueix un dret per a totes les persones i garanteix l'atenció de totes les facetes del desenvolupament personal i professional. És el procés obligat pel qual ens realitzem personalment i col·lectivament, pel qual se superen les condicions personals, socials, econòmiques i culturals. En definitiva, és la clau per superar les desigualtats i per descobrir i aprofitar les capacitats de la societat actual.

El currículum fa possible l'accessibilitat de tothom a l'educació i es dirigeix a la inclusió efectiva, la igualtat d'oportunitats, l'equitat educativa, la plena participació i l'èxit educatiu. El disseny universal per a l'aprenentatge i la personalització de les propostes i del recorregut educatiu promou i reforça el sentit

dels aprenentatges escolars per a tots els infants, respectant i promovent cada una de les seves identitats.

Un dels punts comuns actualment al sistema educatiu és l'ofertament d'una resposta educativa de qualitat per a tot l'alumnat, sense exclusions de cap mena. Per tant, un dels principis fonamentals de l'educació és el de la inclusió.

Com hem comentat abans, és indiscutible que tots els infants són diferents; l'escola bressol els ha d'incloure a tots/es per tal que les diferències no esdevinguin desigualtats, ja que aniríem en contra del dret que tots tenen de ser atesos en la diversitat. La **inclusió** es basa en el reconeixement de les diferències que existeixen entre tots/es.

Per tant, s'han de considerar de forma significativa les necessitats dels infants en el moment en què es detectin. S'han de determinar actuacions per a la detecció precoç de les necessitats específiques de suport educatiu que pugui presentar l'infant, a fi i efecte de prendre les decisions essencials per a una intervenció i atenció primerenca afavoridores d'un progrés en desenvolupament maduratiu i en l'aprenentatge.

A més a més, és necessari que les polítiques educatives adreçades a la petita infància incorporin la perspectiva de gènere i promoguin models d'identitat que no siguin sexistes ni androcèntrics, ni misògins ni LGTBI-fòbics. Els nens i les nenes han de poder créixer, experimentar i interactuar sense estereotips de gènere, així com integrar els valors de l'equitat i la diversitat en el seu desenvolupament. De la mateixa manera, és important acompanyar les famílies en la criança amb perspectiva **coeducativa** i en la responsabilitat vers les cures. Això implica, entre moltes altres coses, la participació i la vinculació dels homes en l'educació dels seus fills i filles. Aquest fet no només afavoreix el desenvolupament dels infants, sinó també que la criança sigui compatible amb el desenvolupament dels projectes vitals i professionals en condicions d'igualtat de les dones. El reconeixement d'aquesta etapa educativa és cabdal per a la sostenibilitat de la vida i la reducció de les desigualtats educatives, socials i de gènere.

Per tant, l'educació inclusiva es construirà a partir de les diferències i la seva acceptació, ensenyant i aprenent al seu voltant. El seu objectiu serà eliminar l'exclusió social, atenent, donant resposta i actuant a favor de la diversitat de qualsevol mena.

4.3. Tractament de la diversitat

El model de la nostra escola és un **model d'escola comprensiu**, model que implica **assumir la diversitat dels infants, definir plantejaments i preveure estratègies i actuacions** vers les diferències per fer disminuir les desigualtats, facilitar que tots els infants gaudeixin de les mateixes oportunitats i aconseguir que desenvolupin al màxim les seves capacitats.

L'escola i les persones educadores que hi treballen són capaces d'entendre aquesta diversitat, d'acceptar-la i de donar-hi una resposta educativa també diversa, que permeti a cadascun dels infants caminar cap al màxim desenvolupament de la seva personalitat.

És necessari reconèixer aquesta diversitat per a poder intervenir adaptant-nos a les necessitats de cada un d'ells. Davant de tota aquesta diversitat, els educadors han de donar una resposta que permeti als infants avançar en el seu procés de desenvolupament, definir plantejaments i preveure estratègies i actuacions vers les diferències per fer disminuir les desigualtats, facilitar que tots els infants gaudeixin de les mateixes oportunitats i aconseguir que desenvolupin al màxim les seves capacitats cognitives, afectives, socials, psicomotores, etc.

Per tant, el paper de la persona educadora en aquest cicle, i pel que fa a l'atenció a la diversitat, serà tenir clar l'objectiu que pretén, quins interessos, necessitats i capacitats tenen els infants que atén, i de quina manera les tècniques i els recursos que té a l'abast el poden ajudar a assolir l'objectiu que persegueix. Per fer-ho possible, haurà d'adequar les seves actuacions educatives a la diversitat dels infants, adaptant la programació a aquesta diversitat.

Les propostes o projectes que sorgeixin es recolliran al **PGA**, tant si és una realitat de l'escola com si està en procés, es detallarà un pla específic que reculli els objectius plantejats, el temps que es necessita per aconseguir-los i la manera com seran avaluats. Finalment, si les propostes o els projectes plantejats s'han desenvolupat durant el curs es recollirà la valoració a la **MAC**. En aquest sentit, la direcció de l'escola bressol farà una valoració de les propostes que s'hagi dut a terme. Aquesta valoració servirà com a instrument de millora de cara als anys vinents.

El Pla d'atenció a la diversitat s'ha de revisar periòdicament a la reunió de claustre. Les finalitats d'aquestes reunions són:

- Revisar la pràctica diària des de la perspectiva de l'atenció a la diversitat. Establir criteris d'actuació comuns.
- Analitzar les necessitats educatives d'un grup i de cada infant en particular.
- Introduir en les programacions acords i prioritats

4.4. Atenció a les necessitats educatives específiques

Partim, doncs, de la idea que tots els infants són diferents. Cadascun d'ells té unes necessitats educatives que han de ser satisfetes si volem que avancin en el seu desenvolupament, però, a més, hi ha tot una sèrie d'infants als quals, per diferents motius, els costa molt més aprendre o seguir el mateix ritme que la resta: són els infants que presenten necessitats específiques de suport educatiu (NESE).

Al llarg dels anys, el concepte d'educació especial, i que fins fa poc s'entenia per necessitats educatives especials, ha evolucionat. S'han publicat normatives sobre les quals se sustenta aquesta atenció a la diversitat, s'han establert noves mesures aplicables a l'escola i s'ha redefinit el paper i les característiques de les persones educadores entorn de l'atenció a la diversitat. El concepte, en definitiva, s'ha fet més ampli, podent convenir que els infants que tenen NESE són aquells que necessiten suports educatius per assolir els aprenentatges. Engloba als infants amb necessitats educatives especials derivades de diversitat funcional, trastorn greu de conducta i trastorn mental, malalties i trastorn de

l'espectre de l'autisme, infants amb altes capacitats, amb trastorns d'aprenentatge o comunicació i infants en situació de desavantatge educatiu.

Les característiques pròpies i diverses dels infants donen lloc a unes necessitats educatives també diverses, i a una necessitat d'adaptar les diferents activitats a les realitats que ens trobem.

Per aquest motiu analitzem quins factors i quines estratègies dificulten o afavoreixen el procés d'ensenyament aprenentatge dels infants. Hem de recordar que no tots els infants aprenen de la mateixa manera. Presenten diferents motivacions, interessos, estils cognitius, ritmes, etc., i cal el següent:

- Utilitzem metodologies que afavoreixen l'atenció a la diversitat
- Utilitzem estratègies per mantenir i centrar l'atenció com pot ser l'ús de material visual per donar suport a les explicacions orals, la realització de jocs que tinguin relació, etc.
- Utilitzem tècniques que faciliten l'experimentació, l'observació i la investigació.
- Utilitzem estratègies que afavoreixen la cooperació i l'ajuda entre els mateixos infants.
- Utilitzem estratègies que afavoreixen la realització d'aprenentatges significatius.
- Utilitzarem maneres variades d'agrupar als infants, ja que a vegades també és necessari donar una atenció més individualitzada, treballant en petit grup o bé, individualment i variant els agrupaments de manera que no sempre estiguin junts els mateixos infants.

Les **propostes** també han de ser variades i no tots els infants han de fer necessàriament les mateixes activitats ni amb el mateix grau d'exigència. Incloem propostes de gran grup que facilitin i estimulin l'autocontrol i la regulació social. Hi ha moments en què les podem adaptar per facilitar que els infants amb més dificultats hi participin, possibilitant la seva integració, per exemple, fent jocs adaptats a l'hora del pati o durant les activitats psicomotores, etc.

A l'hora de seleccionar el **material** hem de tenir en compte les NESE dels infants que tenim al grup, de manera que pugui ser utilitzat per tothom. Quan el material no pot ser compartit per tots, hem de buscar altre adaptat a les seves necessitats o adaptar-lo nosaltres mateixos. Per fer-ho, hem de tenir molt clares les seves característiques, el què volem aconseguir i les peculiaritats i necessitats de l'infant.

Referent als **espais**, si tenim infants amb diversitat funcional, és important tenir en compte l'eliminació de barreres arquitectòniques per facilitar l'accés i la mobilitat.

No tots els infants necessiten el mateix **temps** per fer les diferents propostes. Per facilitar aquest aspecte, donem més temps a aquells que ho necessitin. També els ajuda a explicar-los què és el que farem, quan ho farem i com ho farem. Som flexibles i canviem una activitat per una altra segons l'estat d'atenció i motivació dels infants.

Podem adaptar tots aquests elements, o només uns quants, i aquestes adaptacions poden distar molt o poc dels elements del currículum comú, en funció de les necessitats de l'infant.

Les adaptacions que fem són flexibles i les anem modificant segons les possibilitats que mostri l'infant. D'altra banda, hem de recordar que totes aquestes mesures beneficien als alumnes amb NESE i ajuden a tots els infants del grup.

La **col·laboració de les famílies** d'aquests infants i de les persones educadores és primordial. Així, aquests han de tenir en compte que les famílies podran mostrar actituds i sentiments molt diversos vers el seu infant davant de les dificultats (des de la negació de la dificultat fins a la incertesa respecte al que poden esperar de l'infant, la culpabilitat, la por de com serà rebut i acceptat a l'escola...) i, per tant, donar respostes molt diverses com poden ser l'angoixa, la sobreprotecció, la lluita per ajudar l'infant, etc. Tenim presents tots aquests sentiments, actituds i respostes de les famílies i actuem d'una manera comprensiva, serena, per tal de crear un clima de confiança i afavorir les relacions.

La **col·laboració dels equips especialitzats**: podran assessorar, fer informes, o d'altres per a donar suport a l'equip de professionals de l'escola. Aquests poden ser: EAP, CDIAP, CREDAV, etc.

A dins de l'escola bressol l'infant es troba una sèrie d'aspectes que faciliten la seva evolució com:

- El fet d'establir un vincle afectiu amb la persona educadora.
- Comunicar-se amb els/les companys/es.
- Explorar l'espai.
- Jugar i intentar desplaçar-se per estar al costat dels altres.

La causa d'aquesta evolució es dona perquè l'infant troba en els/les seus/ves companys/es de grup uns models d'estimulació i d'identificació molt rics.

5. Concreció del currículum

L'educació infantil és una etapa educativa en la qual els infants han d'anar desenvolupant aquelles **competències** que els farà possible viure relacions afectives saludables amb un mateix i segures amb els altres; conèixer i interpretar l'entorn, i anar adquirint estratègies d'aprenentatge i un grau d'autonomia per poder formar part d'una societat multicultural.

Per aquest motiu l'equip educatiu durà a terme la concreció curricular a través del **Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil**. I ho farà tenint en compte els eixos de desenvolupament i aprenentatge:

Eix 1. Un infant que creix amb autonomia i confiança.

Desenvolupar la capacitat de l'infant de l'autonomia, de prendre decisions, de sentir-se segur, capaç, desenvolupant autoestima i confiança.

Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges.

Inclou llenguatges verbals (llengua oral), plàstics, musicals, corporal, tecnològics... Facilita que els infants puguin expressar-se i entendre's a través d'aquestes maneres diverses.

Eix 3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.

Fomentar la curiositat i l'interès de l'infant per investigar, explorar, observar, comprendre el seu entorn proper i distant, a través de l'experimentació, el joc, els sentits...

Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.

Reconèixer i respectar la diversitat cultural, social, de gènere, de capacitats... Fomentar la inclusió, la convivència, l'empatia, la identitat personal i col·lectiva, i el respecte pels altres i pel medi ambient.

5.1. Situacions d'aprenentatge

Són experiències que viuen els infants i que l'equip educatiu utilitza per desenvolupar aprenentatges. Es donen en un context concret, plantegen un repte, pregunta o problema, en un sentit ampli als quals cal donar resposta i sobre els quals intervé l'infant.

Estan orientades al desenvolupament de les competències específiques. L'infant ha de poder prendre decisions que li permetin avançar en la seva evolució seguint el seu propi ritme.

Aquestes situacions d'aprenentatge estan dissenyades per l'equip educatiu i generades a partir de la vida quotidiana.

Elements de les situacions d'aprenentatge:

5.3. Propostes

Presentem a continuació, algunes propostes pensant en les necessitats dels infants:

Psicomotricitat

Pintura

Pati

Joc heurístic

Paneres

Joc simbòlic

Llum i ombres

Experimentem

5.4. Avaluació

Tal com marca el decret 21/2023 de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, el **seguiment** i l'**avaluació** tenen per finalitat conèixer el desenvolupament de cada infant i la seva evolució, per tal de poder-los proporcionar els suports i aplicar les estratègies més adients per afavorir l'aprenentatge. També han de servir per compensar punts de partida de diverses possibles desigualtats. L'avaluació ha de ser **contínua, global i formativa**. S'ha de tenir en compte el nivell de desenvolupament de les competències específiques i el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. L'observació directa, atenta i sistemàtica, la conversa i la documentació pedagògica constitueixen les eines principals del procés d'avaluació. El seguiment i l'avaluació s'han d'entendre com l'observació i l'anàlisi sistemàtica del procés de desenvolupament i aprenentatge dels infants. El seguiment i l'avaluació són components essencials de l'aprenentatge de cada infant i han de formar part de la dinàmica habitual i quotidiana de l'escola bressol i l'escola i de la programació i planificació didàctica en coherència amb el projecte educatiu del centre.

5.4.1. Seguiment i observació dels processos de l'infant

Per tal d'assolir els objectius que es plantegen en aquest Projecte Educatiu, des de l'escola considerem necessari reflexionar sobre la pràctica pedagògica a l'escola bressol per tal de millorar l'acció educativa. És necessari poder comprovar que cada infant evoluciona, més que voler que tots arribin al mateix punt i al mateix moment i poder revisar la nostra pràctica educativa, és a dir, que allò que proposem i fem, fa que els infants assoleixin les competències que toquen. Els dos elements als quals ens referim per portar a terme aquesta reflexió són l'**observació** i la **documentació pedagògica**.

La finalitat de l'**observació** és disposar d'informació sobre cada infant i millorar-ne el procés d'ensenyament i aprenentatge. Mitjançant l'observació és possible explorar els interessos dels infants, els seus coneixements i idees sobre la realitat que els envolta, les habilitats i procediments que despleguen en una situació determinada, els processos que segueixen, etc.

En definitiva, l'observació és un recurs per millorar l'acció educativa, ja que permet obtenir informació tant de les situacions proposades i els seus elements (materials, espai, temps, organització...), com de la intervenció de la persona educadora o del procés de l'infant referit a un aspecte concret o a la seva globalitat. Informació que, convenientment analitzada, fa possible introduir modificacions o innovacions que reverteixen en la millora del context de desenvolupament que és l'escola bressol.

L'equip educatiu decideix i elabora els diferents instruments de registre per anotar les observacions que es fan de cada un dels infants, que, a més, serveixen per a fer l'informe escrit que es lliura a cada família al final de cada cicle.

Les educadores utilitzen una llibreta personal per anotar les observacions individuals dels infants, que serveix per fer l'informe individual.

La **documentació pedagògica**, per la seva banda, és un instrument vital per a una pràctica reflexiva. Permet fer visibles tant els processos dels infants, el que diuen, el que fan, la seva activitat i alguns dels seus productes, com la relació que mantenen les persones educadores amb els infants i el seu treball.

Tot el que s'esdevé en l'activitat quotidiana a l'escola bressol, pot ser enregistrat i mostrat per tal de posar en relleu les competències dels infants i contribuir a la divulgació de la imatge d'infant competent que anteriorment hem comentat. L'anàlisi d'aquesta documentació permet reflexionar d'una manera rigorosa i metòdica sobre la pràctica educativa, la pròpia tasca i les propostes fetes als infants, projectar noves propostes, debatre amb la resta de l'equip...

La documentació pedagògica també permet fer visible el projecte educatiu del centre, ja que mostra a les famílies les capacitats que despleguen els infants. Les fotografies, murals, escrits, mostren com els petits gaudeixen i aprenen, i permeten evidenciar el procés de desenvolupament seguit per cadascun dels infants.

6. Criteris organitzatius del centre

6.1. Criteris en relació al personal

L'important per a nosaltres és que cada membre de l'equip educatiu tingui clar que forma part d'aquest i com a tal han de treballar plegats en la mateixa direcció.

L'actitud respectuosa amb un mateix i amb els altres propicia la construcció d'un ambient educatiu positiu.

Compartir la responsabilitat educativa dels infants amb altres persones demana tenir la capacitat d'expressar les pròpies idees, escoltar activament les dels altres i, a la vegada, acceptar les opinions i crítiques que es puguin derivar de les accions quotidianes, mantenint una actitud receptiva a les noves idees i al treball en equip en general.

La capacitat d'autocontrol de l'educador li permetrà mantenir una actitud serena davant les situacions imprevistes i els conflictes que puguin sorgir, i la seva perseverança per aconseguir les millors condicions possibles en l'ambient educatiu en general, que juntament amb el bon humor mantindran el clima de benestar a la llar.

La confiança en un mateix li permetrà adaptar les seves accions a cada moment, confiant en les possibilitats dels infants i mantenint el sentit comú en l'acció educativa. Confiança que li ha de permetre ser més tolerant amb les pròpies frustracions i poder mantenir la motivació pel desenvolupament de la seva tasca docent.

La persona educadora ha de ser conscient de la incidència de la seva actitud en el desenvolupament general de l'infant.

Les persones educadores són un punt de referència respecte als pares i als infants. Els pares confien a la persona educadora l'atenció dels seus infants, fins i tot d'aquells aspectes més íntims com són la higiene, l'alimentació i molts dels detalls que confeccionen les seves relacions afectives. D'altra banda, els infants per desenvolupar-se i entrar en relació amb un nou entorn necessiten crear relacions estables i segures. L'establiment d'una vinculació afectiva de l'infant amb les persones que en tenen cura li dona la seguretat necessària per adaptar-se a les noves situacions i ser part activa en aquest procés de coneixement mutu.

És ben cert que resulta difícil educar sense ensenyar alguna cosa, però també ho és que es poden ensenyar moltes coses sense educar gens ni mica, perquè educar no és únicament instruir, és molt més que això. Educar implica: aconseguir, canalitzar, donar a conèixer, posar límits, transmetre pautes, conviure, cooperar, compartir, créixer..., en definitiva, col·laborar en la formació de la persona, amb el respecte corresponent pels valors de les famílies i mostrant de forma oberta i conscient els propis.

Educar no vol dir aconseguir una uniformitat en els comportaments i els coneixements dels infants, bé el contrari, vol dir garantir la riquesa i les potencialitats de cadascun d'ells/elles, per elaborar conjuntament un saber compartit entre els infants. **No és la quantitat d'informació la que determina la qualitat educativa a la llar d'infants, sinó la impregnació de les actituds necessàries per aprendre de les situacions naturals que ens ofereix la vida quotidiana.**

El vincle afectiu amb la persona educadora donarà a l'infant seguretat i confiança.

Organització del personal en les vuit estances:

Grup	Nom de l'estança	Personal
0-1	Sols	2
1-2	Estels	2
1-2	Cometes	2
1-2	Coets	2
2-3	Satèl·lits	2
2-3	Planetes	2
2-3	Meteorits	2
2-3	Astronautes	2

**L'organització pot variar depèn les circumstàncies del curs escolar. Hi ha quatre auxiliars que depèn les necessitats donaran suport a les diferents estances.*

6.2. Criteris en relació al centre

L'ambient educatiu ha d'estar preparat per oferir a l'infant els estímuls necessaris per a l'experimentació amb els objectes quotidians i de l'entorn, el domini de les habilitats corporals i comunicatives i el joc social i simbòlic. En aquest període estar actiu és una premissa per assegurar el desenvolupament; els temps d'activitat i de descans formen una seqüència natural en la vida dels infants.

Cal organitzar l'espai disponible en diferents àrees funcionals, clarament delimitades, amb uns materials específics que estimularan l'acció dels infants i els plantejaran petits reptes per mantenir la seva actitud activa per a l'aprenentatge. Per assegurar el procés maduratiu és necessari que l'infant pugui repetir les seves accions. En cada repetició, s'ajusten habilitats i es descobreixen noves formes de manipulació i ús. La constància en l'organització dels espais i els materials facilita les repeticions d'activitats, igualment cal mantenir una certa periodicitat en les propostes lúdiques que organitza la persona educadora per garantir-ne l'aprofitament per part dels infants.

Per sostenir un ambient d'aprenentatge, és imprescindible que els espais protegeixin els infants de les interferències que provoca l'activitat grupal. Per aconseguir aquest objectiu podem col·locar els mobles construint una línia suficientment llarga perpendicular a la paret, creant angles i delimitant zones d'activitat. Cal combinar les zones de manera que es creïn àrees diferenciades que no s'interfereixin, per exemple, que les que ofereixen activitats de relaxació estiguin allunyades de les que impliquen activitat psicomotriu. L'observació de l'acció dels infants, les seves iniciatives, les seves dificultats ens orientaran per realitzar els canvis pertinents i adaptar millor els espais i materials a les necessitats dels infants al llarg del curs.

Alguns recursos ens poden facilitar la creació de zones d'activitat: les catifes, sofàs i coixins, per crear una zona d'activitat tranquil·la, amb imatges, àlbums de fotos, llibres, etc.; recobrir el terra de certes zones d'experimentació amb objectes, per disminuir el soroll de la sala; disposar d'una tarima o taula per fer construccions, amb una vorera per evitar que els materials caiguin per terra. Un armari sense prestatges i una cortina es pot convertir en una zona d'amagar, o una taula revestida fins a terra pot convertir-se en un túnel, etc.

No es pot oblidar la creació de petits espais d'intimitat, espais reduïts per tal de facilitar que l'infant pugui estar sol, o per compartir especialment amb un altre infant, descansant així de l'activitat grupal. Un lloc tranquil per relaxar-se, per concentrar-se en una determinada activitat, un racó que pot tenir també les característiques d'amagatall i poder jugar a fer aparèixer i desaparèixer el món que l'envolta.

La seguretat en els espais i materials ha de mantenir un equilibri molt fi amb la necessitat de risc i d'exploració que és imprescindible per a tot aprenentatge. Ser autònom també vol dir conèixer les dificultats que ens imposa el medi, buscar-hi solucions o protegir-nos d'algunes situacions. Un ambient tranquil i relaxat afavoreix

que els infants actuïn d'acord amb les pròpies possibilitats, en canvi, un ambient estressant no els permet estar atents al reconeixement dels límits personals i tenir el control per evitar un accident (caure, fer-se mal, mullar-se...). Els infants són conscients dels riscos de l'entorn pròxim des de molt petits, restringir en excés el risc pot suposar crear un ambient sense reptes i empobridor per al seu aprenentatge.

Els espais exteriors han de mantenir una continuïtat amb les característiques generals de l'organització del centre. L'aprofitament de l'entorn natural de l'escola hauria de prevaler com a criteri en la planificació de l'activitat en aquests espais, la reutilització dels elements de la poda de les plantes, la recol·lecció de fruits per fer-ne l'exploració, etc.

Així, porxos, jardí, hort, pati formen part de la vida dins l'escola i ofereixen un espai únic per viure l'entorn natural, i per a l'activitat dels infants en general: exploració psicomotriu, experimentació sensorial, el joc simbòlic i social. Per això, cal que es puguin separar en zones per facilitar activitats pròpies del grup d'infants que l'utilitzen, que siguin de fàcil accés des de les aules, i que es puguin moblar d'acord amb la seva funció: un sofà per descansar i observar l'entorn, unes taules i cadires per dinar o dibuixar, una font per poder beure aigua, etc.

Alguns recursos per a l'equipament poden ser: instal·lar alguns troncs fixos i altres elements per crear desnivells, utilitzar unes plantes per delimitar àrees d'activitat diferents, disposar d'una zona amb sorra i aigua, construir una caseta per tenir un espai d'intimitat o de joc simbòlic, tenir materials que faciliten el joc dels infants, com poden ser rodes, caixes, carretons, etc. És necessari preveure un espai per guardar els materials que s'utilitzin a l'exterior i que cal reservar-los de la seva exposició constant a la intempèrie.

6.2.1. Materials

Els infants aprenen a dominar el seu entorn a partir de l'exploració dels objectes. Els objectes de l'entorn pròxim són uns materials privilegiats en el sentit que estan disponibles i faciliten l'exploració freqüent per part dels infants. Al mateix temps, l'infant pot observar els adults per descobrir-ne noves possibilitats i compartir-ne usos concrets.

Oferim una **gran varietat de materials** als infants i **preveiem el seu accés a materials** de la **vida quotidiana**, materials de **l'entorn natural**, materials **inespecífics** i de **recuperació**, materials **específics** de l'entorn cultural, així com **joguines**:

- Els **materials que formen part de la vida quotidiana** per vestir-se, rentar-se, menjar, dormir, tenen la característica de ser compartits amb els adults diàriament, i la seva manipulació suposa assumir els significats culturals implícits, així com les vivències personals de les activitats quotidianes:
- Els **materials de l'entorn natural**, ofereixen una gran varietat manipulativa i riquesa sensorial. Despertan la curiositat i les ganes de manipular i, per tant, creen actituds positives davant l'aprenentatge en general. Estimulen el coneixement de gustos, tactes, olors, i de la diferenciació dels elements naturals en general.

- Els **materials inespecífics i de recuperació**, faciliten que els infants posin a prova les seves capacitats d'experimentar, crear, imaginar, conviden a l'acció i permeten que aquests construeixin uns espais de joc no determinats pel pes cultural dels objectes concrets.
- Els **materials específics de l'entorn cultural**: els llibres, els instruments musicals, les eines per realitzar una activitat o un ofici, etc., es poden convertir en un material per enriquir el coneixement dels infants i també per estimular la creativitat, l'expressió oral, musical i plàstica.

En la **selecció dels materials** s'han de tenir presents els **criteris** següents:

- La **funcionalitat** dels materials per estimular les capacitats dels infants en l'àmbit sensorial, joc i experimentació, així com el nivell de competències que desenvolupa.
- La **polivalència i multiplicitats d'usos i accions** que permet el material i les possibilitats de creativitat que ofereix als infants.
- La **resistència** a la manipulació dels infants sense que es trenqui fàcilment o que toli el joc per al qual està previst.
- **L'estètica** dels objectes d'acord amb els valors culturals que es volen estimular: agradables sensorialment, ordenats i en bon estat.
- **L'ergonomia** dels objectes d'acord amb les dimensions del cos de l'infant.
- La **seguretat** en la tria dels materials per evitar riscos innecessaris, per a la qual cosa cal tenir cura de les dimensions dels objectes, la toxicitat i la higiene.
- La **sostenibilitat ambiental** dels materials i objectes, prioritzant aquells que provenen de recursos naturals renovables, reutilitzables i fàcilment reciclables.

La persona educadora organitza els materials vetllant per la seva **disposició ordenada, visible i accessible** per als infants. Determina les formes d'organització inicial del material, la necessitat de posar junts determinats materials i de buscar llocs estratègics per suggerir l'acció dels infants.

Ens ocupem de renovar el material de manera sistemàtica, tenint en compte els interessos dels infants: ens desfem (o reaprofitem per a altra proposta) de les coses que destorben i repararem els objectes desgastats pel seu ús. Estimulem els infants a mantenir l'interès per l'exploració dels objectes i fomentem actituds de respecte envers el material en general.

6.2.2. Espais

L'organització adequada d'espais i materials forma part de la tasca de l'equip educatiu, per tal de promoure, entre d'altres, la resposta autònoma dels infants a les seves necessitats psicològiques i fisiològiques.

L'equipament dels espais es fa de tal manera que tothom trobi el seu lloc (infants, famílies, persones educadores), facilita i promou les relacions; buscant estratègies per habilitar espais i temps de trobada i així estructurar les relacions espontànies que es donen diàriament a l'escola:

- **Espais per a la comunicació entre adults**, que s'impregnin d'un ambient familiar i quotidià: un sofà i una tauleta al vestíbul de cada edifici.
- **Espais per compartir infants i famílies**: una taula i una prestatgeria amb contes, disposar al passadís de certs materials que provoquin que els infants demostrin les seves competències als familiars...

Partir del concepte d'infant competent implica que l'adult deixa de ser el centre de l'activitat i assumeix el rol de planificador de l'ambient educatiu, acompanyant als infants des de la distància necessària per respectar el seu espai. Així, **l'organització del temps**, la **distribució dels espais interiors i exteriors**, i la disposició dels **materials** en general, tenen **característiques** específiques que **afavoreixen l'autonomia**, les **relacions**, la **intimitat**, **l'activitat** i la **seguretat** dels infants.

L'actitud confiada de l'adult envers les possibilitats dels infants, proporcionant-los el temps necessari per a dur a terme el seu procés, i adequant l'entorn perquè puguin accedir als espais i materials, són condicions que afavoreixen la seva autonomia.

L'espai s'organitza en diferents **àrees funcionals**, amb **materials** específics que estimulen l'acció dels infants i que els plantegen petits **reptes per mantenir la seva actitud activa** cap a l'aprenentatge. Combinem les zones de manera que es creïn àrees diferenciades que no s'interfereixin entre elles (mitjançant mobles, catifes, sofàs i coixins, per exemple.). Per garantir el procés maduratiu, és necessari que l'infant pugui repetir les seves accions. La constància en l'organització dels espais i els materials facilitarà la repetició d'activitats. També cal mantenir una certa periodicitat en les propostes lúdiques que organitza la persona educadora, per garantir que els infants en facin un aprofitament continu.

La **persona educadora** també **necessita disposar de temps i espai personal** per poder observar els infants, gestionar la seva documentació i realitzar tasques de preparació de materials.

6.2.3. El temps a l'escola bressol

Mantenint la premissa que l'infant ha de poder triar la proposta de manera lliure i individualitzada (decideix què vol fer, com ho vol fer i amb què ho vol fer), l'escola hauria de poder facilitar treballar en grups més reduïts.

Les propostes en grups reduïts ens faciliten que els infants puguin gaudir dels materials i dels espais de manera molt més individualitzada. Afavorint al personal educador una atenció i observació molt més acurada.

Les propostes més adients per treballar en grups reduïts són les relacionades amb l'experimentació i la manipulació. Una bona organització i disposició dels materials a l'estança afavoriran que malgrat estar tot el grup sencer provoquin que els infants de manera natural se situïn en petits grups segons les seves necessitats i inquietuds del moment.

És important preguntar-nos quina previsió de temps tenim per fer cada proposta i com respectem els diferents ritmes dels infants. Sovint, en els infants petits, els moments de gran concentració van seguits de moments en

què l'interès disminueix. Per respectar aquest procés, cal parlar i consensuar amb tot l'equip quina serà la millor manera de gestionar-ho, de manera que l'infant pugui reprendre la proposta sense pressa.

6.2.3. Horaris

L'Escola Bressol Lluna acull infants de 4 mesos fins als tres anys, agrupats per unitats seguint els criteris del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

- Aula de 4 mesos a 1 any. Fins a 8 infants
- Aula per a infants d' 1 a 2 anys. Fins a 13 infants
- Aules per a infants de 2 a 3 anys. Fins a 20 infants

Horari escolar:

HORARI	SERVEI
8 a 8:45h	Acollida
9 a 11.45h	Escolaritat
11:30h a 15h	Menjador i descans
15 a 17h	Escolaritat

6.2.4. La quotidianitat

La vida quotidiana i les seves activitats són l'eix central de l'ambient educatiu. Per aquest motiu, tots els moments viscuts a l'escola són pedagògics i adquireixen una gran rellevància durant el dia a dia, ja que es converteixen en moments generadors per establir vincles positius amb els infants.

Les activitats de la vida quotidiana són aquelles que cobreixen les necessitats bàsiques dels infants, essencials en aquest primer cicle de la seva vida.

Aquestes activitats (menjar, dinar, dormir, rentar-se les mans, canvi de bolquers, etc.) comparteixen el seu valor educatiu amb el joc i l'experimentació, promovent conjuntament el desenvolupament de les capacitats dels infants. A més, representen moments privilegiats en la relació entre l'infant i l'adult, ja que faciliten l'atenció individualitzada, acompanyant els infants en el seu procés d'autonomia, anticipant-los el que farem, posant paraules a les seves accions, responnent als seus interessos, seguint els seus ritmes i donant-los temps.

Per això, cal destacar la importància que l'adult hi estigui el 100%, amb tota la seva presència durant l'activitat.

En definitiva, podem afirmar que aquestes activitats són vitals pel creixement dels infants, perquè impliquen l'aprenentatge d'una sèrie de coneixements que es donen de manera repetitiva dins d'un marc estable d'interacció amb els adults. Aquestes interaccions diàries transmeten seguretat i benestar als infants, ja que els permeten anticipar allò que succeirà, conèixer les expectatives sobre la seva actuació, tenir cada vegada més iniciativa i avançar cap a la seva autonomia.

Dins d'aquestes rutines s'inclouen:

La higiene personal

És un procés d'autoconeixement que facilita l'aprenentatge de les accions com vestir-se, desvestir-se, rentar-se les mans i la boca i adonar-se de la brutícia, fins a arribar al control d'esfínters. Aquesta activitat està relacionada amb el manteniment d'un bon estat de salut i promou l'exploració del propi cos, el reconeixement de les sensacions agradables o desagradables i la descoberta de l'aigua, de les propietats del sabó, la coordinació manual, entre altres aspectes.

El canvi de bolquers

El canvi de bolquers és un moment que requereix una atenció individualitzada, un espai de "diàleg" entre l'adult i l'infant. Per aquest motiu, és fonamental destinar temps per a cada infant, respectant les seves necessitats i els seus ritmes, i establir un ordre que els permeti anticipar-se a l'acció.

L'adult ha de parlar en tot moment, anticipant l'acció que es realitzarà. Això afavoreix el contacte, la seguretat i l'autoestima de l'infant. Primer, s'ha d'anticipar afectuosament a l'infant que se li canviarà el bolquer i, a continuació, l'acompanyarem al canviador, que garantirà el moviment lliure de l'infant.

El fet de passar del canviador al canvi de bolquers a terra, l'adult continuarà anticipant cada acció de forma afectuosa, donant cada vegada més autonomia a l'infant. Hi haurà un moment en què l'infant mostrarà interès per anar al lavabo. L'adult respectarà sempre el camí individual de cada infant i l'acompanyarà en aquest procés tan vital.

El canvi de bolquers és molt important perquè afavoreix la relació entre l'infant i l'adult. A mesura que l'infant vagi evolucionant, voldrà participar activament en el canvi de bolquers, i l'adult l'acompanyarà en aquest camí de novetat, donant-li seguretat.

L'alimentació

A l'escola, considerem el moment del dinar com una estona tranquil·la, en què es potencia el desenvolupament de l'infant a través de les relacions afectives i els comportaments socials. Durant la seva estada a l'escola

bressol, molts infants passaran de xuclar a mastegar, i d'utilitzar les mans a fer servir els estris adequats per beure i menjar de forma independent. Respectem les necessitats d'alimentació i beguda, facilitant que l'infant prengui les seves pròpies decisions i triï els aliments i les quantitats, respectant les seves preferències individuals.

El descans

L'activitat i el descans es converteixen al llarg del dia en una seqüència vital per mantenir l'atenció dels infants i permetre'ls assimilar la informació que els ofereix l'entorn. Per això, és necessari adequar espais on els infants puguin descansar, bé canviant d'activitat o buscant un lloc més tranquil per estar sols una estona, amb menys soroll, o dormint durant la migdiada. El respecte a les necessitats del son dels infants és fonamental per al seu desenvolupament harmònic, i també serà un element a tenir en compte a l'escola. Cal recordar que no tots els infants necessiten dormir la mateixa estona.

El joc i l'experimentació

El joc és una activitat lliure i espontània lligada a un component afectiu-emocional i a un desenvolupament cognitiu, motriu, i social. Parlar del joc implica parlar de llibertat, creativitat i de l'evolució de l'infant.

El joc és una font d'aprenentatge que emergeix de forma natural en els infants. És mitjançant el joc que els infants descobreixen les seves habilitats, aprenen a conèixer l'entorn que els envolta, a interpretar la realitat, assagen conductes socials i assumeixen rols. A més, incorporen normes i, a poc a poc, van regulant el seu comportament, exterioritzant pensaments, descarregant impulsos i emocions, i, alhora, construint el seu coneixement.

Els infants passen gran part del dia a l'interior de l'escola i, per tant, cal crear un espai suficientment estimulador i atractiu per mantenir el seu interès.

A través de l'experimentació, els infants descobreixen el seu entorn i aprenen a identificar diferents colors, olors, gustos, textures. Descobreixen sensacions que contribueixen al coneixement del seu propi cos, prenent consciència del que els agrada i el que no, i decidint la seva participació. Tot això és dur a terme a partir de la manipulació de diferents elements com caixes d'experimentació per fer transvasaments amb aigua, peles de taronja, sorra fina, sorra gruixuda, etc. En funció de l'edat del grup (nadons, 1-2 o 2-3 anys), proposem un tipus de material o un altre, ja que no tots els materials són igual de segurs per a cada grup.

En tot cas, sempre evitarem jugar amb aliments.

Les estances

La creació d'espais de joc en les estances d'un centre educatiu ha de respondre a les necessitats de cada franja d'edat dels infants i afavorir el seu desenvolupament global. La diversitat d'espais dins de l'aula és essencial

per a oferir oportunitats per a l'aprenentatge i el benestar dels nens/es, tot promovent la seva autonomia i creativitat.

- **Espai de relaxació:**

És fonamental que els infants disposin d'un espai on puguin retirar-se quan necessitin moments de calma o de descans. Aquest espai ha de ser tranquil, còmode i accessible, amb materials suaus com coixins o petits llits. A més, hauria d'estar separat visualment de la resta de l'espai per garantir que els infants se sentin segurs i privats, però sempre sota l'atenta supervisió de l'adult de referència. Això afavoreix la construcció de la seva autoestima i la seva seguretat emocional.

- **Espai de moviment:**

El moviment és clau en el desenvolupament físic i motor dels infants. Aquest espai hauria de permetre activitats que afavoreixin la coordinació i el control corporal o realitzar activitats més estructurades com ballar. És important que l'espai sigui prou ampli i segur, amb materials adaptats a les capacitats físiques dels infants de cada edat.

- **Espai de joc simbòlic:**

El joc simbòlic és una activitat fonamental per al desenvolupament cognitiu, emocional i social dels infants. A través d'aquest tipus de joc, els nens i nenes poden explorar el món, interpretar situacions de la vida quotidiana i adquirir una comprensió més profunda del seu entorn. Un espai dedicat al joc simbòlic pot incloure diversos materials que fomentin la seva capacitat d'imaginar i crear, com ara una cuina de joguina, un petit comerç, vestits per disfressar-se, o qualsevol altre element que permeti als infants representar diversos rols i escenaris. Aquest tipus d'espai no només afavoreix la imaginació i la creativitat, sinó que també és clau per al desenvolupament de les habilitats socials. Els infants aprenen a comunicar-se, a treballar en equip i a resoldre conflictes mentre interactuen amb els altres, cosa que els ajuda a millorar la seva empatia i comprensió emocional.

Així mateix, el joc simbòlic ofereix als infants l'oportunitat d'experimentar diferents rols socials i professionals, com ara el de mestres, metges, cuiners o comerciants. Aquesta exploració de rols els ajuda a entendre millor les dinàmiques socials, a construir el seu propi sentit d'identitat i a desenvolupar una visió més àmplia de les diverses funcions dins d'una comunitat. Per tot això, un espai dedicat al joc simbòlic és una eina educativa que potencia no només el creixement individual de cada infant, sinó també la seva capacitat d'interactuar i comprendre els altres en la seva societat.

- **Espai de construccions:**

Un altre tipus d'espai imprescindible és l'espai de construccions. Els materials com els blocs, peces de fusta, construccions o altres elements modulars permeten als infants desenvolupar habilitats de resolució de

problemes, creativitat i treball en equip. Aquest espai ha de ser adaptable, oferint un entorn flexible on els infants puguin construir segons les seves pròpies idees i projectes.

- **Espai de lectura:**

Aquest espai pot tenir llibres infantils adequats a les diverses etapes d'edat i hauria d'estar dissenyat per a proporcionar moments tranquils per al desenvolupament del llenguatge i la imaginació.

Tots aquests espais, dissenyats segons les necessitats dels infants i les seves etapes de desenvolupament, han de fomentar un ambient que permeti l'aprenentatge a través del joc, la creativitat i la interacció social, sempre amb la supervisió i orientació de l'educador/a.

- **Expressió i comunicació**

A través de la paraula es dona nom i significat a tot allò que ens envolta (objectes, imatges, colors i olors) i a allò que forma part de la personalitat de l'infant (emocions, comportaments i sentiments). Les persones educadores poden treballar aquest punt mitjançant els contes o aprofitant qualsevol de les converses que es donen en qualsevol moment del dia de manera espontània per tal d'augmentar el vocabulari dels infants que tenen al grup.

- **Llenguatge musical**

Aquí s'inclouen les cançons, treballem els ritmes musicals, manipulem i toquem diversos instruments musicals. Oferim la música com un mitjà de comunicació i d'expressió a través del qual també podem explicar històries, expressar sentiments i emocions, ballar i seguir els ritmes sigui amb les mans o amb els peus. També oferim audicions, jocs de falda, dites i cançons en diferents moments del dia.

- **Llenguatge plàstic**

Proposem treballar la manipulació, l'experimentació i el coneixement de nous materials, com la tempera, l'aquarel·la, les ceres, els llapis de colors, els retoladors, així com la pintura sobre diferents superfícies (paper, pedres, fulles, etc.). A més, també introduïrem el fang com a material d'experimentació, per tal que els infants puguin explorar i apreciar les característiques úniques de cada un d'aquests materials.

- **Moviment**

L'equip educatiu vetlla perquè l'infant disposi del material i l'espai necessari per explorar i conèixer les seves capacitats motrius, així com les seves limitacions, i tant en els espais interiors com en els exteriors. Les persones educadores prepararan l'espai amb diverses propostes i materials que incentivaran la seva exploració, i després permetran que siguin els infants qui es moguin lliurement, d'acord amb les seves motivacions i necessitats. En tot moment, l'equip respectarà els ritmes individuals de cada infant, evitant forçar-lo a adoptar postures o realitzar activitats per les quals no estigui preparat o que no hagi assolit de manera natural.

- **Jocs sensorials**

Amb aquestes propostes, els infants entren en contacte amb diferents conceptes i materials. La proposta és que experimentin amb materials que suren i s'enfonsen, amb papers que destenyeixen l'aigua, amb la llum de colors i les llanternes, així com amb les llums projectades per les taules de llum. També tindran l'oportunitat de jugar amb la foscor i les ombres, entre altres experiències sensorials.

6.3. La familiarització

L'arribada dels infants a l'escola bressol per primera vegada implica molts canvis, no només per als infants mateixos, sinó també per a les seves famílies i per a les educadores i el conjunt de l'escola:

- **Per a l'infant:** per a l'infant, normalment aquesta serà la primera vegada que se separa del seu entorn més proper i conegut (mare, pare, germans, avis, etc). La seva incorporació a l'escola bressol facilita que es pugui relacionar amb altres infants i adults, però també comporta que s'hagi d'enfrontar a noves situacions: ha d'aprendre a acceptar nous companys/es de joc, a compartir amb ells/es l'atenció i la cura de la persona educadora, les joguines, l'espai amb el consegüent neguit que això comporta per a un infant tan petit.
- **Pel que fa a les famílies:** pel que fa a les famílies, han d'acceptar que el seu infant durant la seva estada a l'escola està sota la tutela de les persones educadores, sense deixar de ser responsabilitat de la família.
- **Per a la persona educadora:** per a la persona educadora aquesta incorporació exigeix establir noves relacions i facilitar nous vincles (amb els infants i les seves famílies, entre les famílies, entre els infants).

En definitiva, la incorporació a la llar d'infants és un moment de canvis que cal planificar acuradament, ja que totes les persones implicades necessitaran un període de temps per tal d'adaptar-se a aquesta nova situació. Des de l'escola pensem que s'ha de tenir en compte el ritme d'incorporació dels infants. També, diferenciem entre els infants que ja venien a l'escola bressol el curs anterior i els que s'incorporen de nou.

Infants que ja coneixen l'escola

Assisteixen al centre en horari de 9h a 11.45 aproximadament durant els 10 primers dies, i a partir d'aquí ja fan l'horari normal.

Infants que assisteixen a l'escola bressol per primer cop

La incorporació és diferent, ja que han de **familiaritzar-se amb un espai nou i a unes persones** (altres infants i persones educadores) **que no coneix**. És important que els primers dies puguin romandre a l'escola bressol durant un espai de temps curt i acompanyats/des d'una figura familiar (pare o mare si pot ser), fet que els permetrà explorar el nou medi i conèixer i acceptar noves relacions amb molta més facilitat.

La **incorporació gradual**, de manera que no coincideixin massa infants alhora, ajuda al procés de familiarització. Fer coincidir des del primer moment les noves incorporacions amb els infants que ja assistien anteriorment a

l'escola, genera dinàmiques positives en el grup. També ajuda el fet que les famílies visquin aquesta situació amb tranquil·litat i confiança, que puguin rebre informació i pautes sobre el que s'espera d'ells/es durant aquests primers dies, que puguin compartir neguits i experiències amb altres famílies que ja van passar per aquesta situació, que puguin parlar amb la persona educadora sobre el que els preocupa, els seus dubtes o neguits.

Com més puguem prolongar en el temps el procés de familiarització dels infants a l'escola, més facilitats els hi donem per a incorporar-se amb certa tranquil·litat i confiança al nou espai. Tanmateix, hem de tenir en compte que aquest període de temps més o menys llarg dependrà de cada infant, ja que no hi ha dos infants iguals.

7. Concreció dels mitjans de relació amb famílies

Partim de la premissa que les famílies són les principals responsables de l'educació dels seus fills i les seves filles. Per aquest motiu, és fonamental establir una col·laboració estreta entre l'escola bressol i la família, creant una relació basada en la confiança i el respecte mutu.

Les famílies han de sentir-se acollides des del primer moment en què entren en contacte amb l'escola bressol, i han de tenir la seguretat que les seves opinions i preocupacions seran escoltades i valorades. Només d'aquesta manera podrem establir una relació fluida i coordinada que contribueixi al benestar de l'infant i obtingui els millors resultats possibles en el seu desenvolupament.

L'equip educatiu és un suport i un aliat que la família té a la seva disposició, però no un substitut de la seva funció educativa. Cada família és competent pel que fa a l'educació dels fills/es. Per això, creem un clima de confiança que permeti a les famílies expressar amb llibertat tots els dubtes i totes les inseguretats que puguin sorgir durant l'estada a l'escola bressol.

El fet que la família se senti ben acollida i informada els estalvia incerteses i tensions, un factor que contribueix que l'infant se senti còmode i tranquil al centre, afavorint una bona adaptació. Aquesta és una de les funcions principals de les educadores: establir vincles afectius amb els infants i les seves famílies, aportant-los seguretat i confiança.

Per tant, fomentem el coneixement mutu entre les famílies i l'equip educatiu: la manera d'actuar de la família, la relació que estableix amb l'infant i el comportament d'aquest a casa. La família ha de conèixer què fa el seu fill o filla a l'escola bressol, les relacions que estableix amb els seus iguals i adults, la seva actitud respecte a les activitats educatives, etc.

La comunicació entre família i escola és essencial per conèixer les expectatives de la família envers el seu infant i, al mateix temps, proporcionar informació sobre el nen i el seu entorn familiar. A més, és una de les millors eines per abordar la diversitat, ja que els aprenentatges i les experiències familiars dels infants en aquesta etapa són molt variats. Conèixer la seva vida quotidiana i la cultura del seu context familiar ens permet ajustar

les propostes educatives, dotant-les de sentit i significat, i també garantir una certa continuïtat entre els dos principals contextos de vida de l'infant: la família i l'escola.

Per tal d'afavorir una relació constructiva entre família i escola, cal tenir en compte les següents condicions:

- **Respecte:** tenir una actitud oberta i afectuosa per conèixer-se mútuament. Les relacions família-escola han de ser constructives, basades en la confiança i l'acceptació.
- **Escolta:** escoltar i ser escoltat. Tant els professionals com les famílies han de poder seure plegats/des i interessar-se per les respectives tasques educatives.
- **Orientació positiva:** valorar els aspectes positius i reconèixer els èxits i allò que funciona bé en el procés educatiu.

7.1. Criteris de participació de les famílies

És important que la família i l'escola trobin espais de participació conjunta, que fomentin la relació i la comunicació entre ambdues institucions. Col·laborar en l'organització de les festes, proposar iniciatives, etc., són accions que ajuden a crear moments i espais per compartir amb les famílies el procés educatiu dels seus fills i filles. L'objectiu principal és millorar l'educació i aconseguir el desenvolupament global de l'infant, promovent un clima de col·laboració i participació.

7.2. Pla de comunicació amb famílies

Les estratègies de comunicació entre les dues institucions són diverses, presentem algunes d'elles:

Primera trobada de presentació

És important que les famílies puguin rebre informació sobre els primers dies dels seus infants a l'escola bressol. Per tant, ajuda a poder fer una **primera trobada de presentació** (sigui abans o després de les vacances d'estiu) perquè les famílies puguin conèixer:

- Els espais on estaran els seus fills/es.
- La persona educadora que els/les acompanyarà.
- Com preparar-se mentalment per aquesta primera separació.
- Què suposen aquests primers dies per als infants, què poden esperar.
- Què s'espera d'ells/elles durant els primers dies, quan estiguin amb el seu infant dins del grup
- El torn en què cada infant s'incorporarà a l'escola, sempre pactat amb la família en la mesura del possible.

Entrevista individual

L'entrevista individual que fem amb cada família té com a objectiu establir una relació de confiança entre la persona educadora i la família, així com planificar la incorporació de l'infant a l'escola (qui l'acompanyarà els primers dies, dia d'inici, etc.) També ens permet recollir informació bàsica i útil per als primers dies, quan encara no coneixem bé l'infant.

Contactes quotidians

Els Contactes quotidians que es produeixen a les entrades i sortides, amb portes obertes que afavoreixen el contacte espontani i natural entre famílies i professionals, famílies i altres famílies, així com entre famílies i infants, permeten un coneixement progressiu de tots els implicats. Aquests contactes proporcionen seguretat i permeten als infants viure la relació entre les persones significatives per a ells. A més, aquestes situacions comunicatives també tenen lloc durant la celebració de festes compartides entre l'escola i les famílies.

Tot i això, cal tenir en compte que hi ha certs aspectes que, tot i poder aparèixer en les situacions d'entrada i sortida del centre, haurien de ser tractats en altres moments per poder parlar-ne amb més tranquil·litat i profunditat.

Reunió informativa general de centre

Durant el curs, l'equip educatiu convoca diferents **reunions** amb objectius diversos. Totes elles les coordinen amb suficient antelació per afavorir l'organització i assistència de les famílies. Donem suport a la convocatòria verbal amb circulars on recordem la data, l'hora i el lloc de la trobada i també avancem a les famílies els temes a tractar.

Reunions de grup

Aquestes **reunions de grup** s'organitzen amb les famílies de cada grup d'infants. Les persones educadores, un cop tenen coneixença suficient del grup, es reuneixen amb les famílies i plantegen com anirà el curs i la metodologia a seguir, quin tipus de propostes es portaran a terme, materials, etc. Així, aquestes tenen tota la informació a la seva disposició i entenen amb més facilitat les comunicacions que reben i que fan referència a la programació, els petits projectes, els tallers i les propostes concretes de cada grup d'edat.

Reunió de final de curs

L'equip educatiu torna a convocar una reunió durant les setmanes prèvies a la finalització del curs. Tant les famílies com les persones educadores comparteixen impressions sobre tot el que es viu durant el curs. Per facilitar aquesta reflexió, utilitzem suport visual com ara fotos i vídeos, que recullen els moments més significatius (propostes, dinars, festes, aniversaris, entre altres).

Jornada de portes obertes

La jornada de portes obertes se sol organitzar cap al mes d'abril. Durant aquesta jornada, l'escola bressol organitza una visita perquè les famílies puguin conèixer el centre en tots els seus aspectes. En aquestes jornades, tractem temes com la identitat de l'escola bressol, la línia pedagògica del projecte educatiu, els horaris, els serveis que s'ofereixen, els espais educatius, la metodologia que s'utilitza, entre altres.

A més, proposem altres medis que també faciliten la **comunicació** entre la família i l'escola bressol:

Agenda de l'infant

Les persones educadores recullen i enregistren la informació bàsica relacionada amb els hàbits d'higiene, àpats, descans... així com altres observacions o dades rellevants que es considerin adients, tant per part de l'escola bressol com de la família. Aquesta agenda també serveix com a feedback, permetent que les famílies puguin escriure i informar de qualsevol incidència o preocupació.

Circulars informatives

La directora emet les circulars per informar i recordar a les famílies qualsevol aspecte imminent que es produeixi a l'escola bressol (reunions, xerrades, etc.). Generalment, s'envien per correu electrònic a través del programa de gestió, per tal de reduir el consum de paper de l'escola bressol i, d'aquesta manera, disminuir la petjada de CO2 del servei.

7.3. Espais formals i informals de relació família/escola

L'escola ofereix a les famílies moments i espais per compartir la tasca educativa i per fomentar el coneixement i la comunicació, tan entre els professionals i les famílies com entre les mateixes famílies. Actualment, el model de família està canviant i s'ha fet més plural, tant en forma i estructura com en les seves diferències culturals, de valors, etc. És tasca de les persones educadores aconseguir que totes les famílies se sentin respectades i acollides.

A la mateixa entrada principal de l'escola bressol hi ha una bústia de suggeriments a l'abast de les famílies, perquè puguin fer aportacions individuals, expressar dubtes, queixes, etc., amb l'objectiu comú de millorar contínuament el funcionament de l'escola bressol.

Al final de cada curs, cap al mes de juny, mitjançant unes enquestes les famílies poden valorar el grau de satisfacció sobre aspectes com els espais, els materials, els serveis, l'equip de l'escola, entre d'altres. També poden fer suggeriments i propostes de millora per al curs següent.

7.4. Les celebracions de les tradicions

A la nostra escola treballem totes les celebracions des del respecte i el benestar de l'infant. Considerem fonamental prioritzar les necessitats i les vivències que ens transmeten els infants en tot moment. Des de l'escola hem començat a debatre sobre com plantejar les festes tradicionals des d'una perspectiva lúdica i lliure, perquè els infants les gaudeixin de manera natural i respectuosa.

En l'equip educatiu hem reflexionat sobre la millor manera de presentar les festivitats als infants, sempre des del respecte i amb propostes que connectin amb el dia a dia de la celebració. Aquestes propostes fomenten una participació activa i significativa de tots els infants, evitant trencar excessivament la seva rutina diària. A més, ens assegurem d'anticipar qualsevol petit canvi que es pugui produir durant els dies festius, perquè els infants els puguin comprendre i gaudir plenament de l'experiència.

8. Treball en xarxa

El pla de **treball en xarxa** que des de l'escola proposem, parteix de la idea que l'escola bressol ha de tenir present a tots els agents implicats en la petita infància i, per tant, els ha de conèixer per aprofitar al màxim els recursos que tenen al seu abast.

Donat que l'escola bressol és una entitat emmarcada en un context determinat i un espai d'accions i relacions que influeixen en el creixement de l'infant, desenvolupem un **treball coordinat amb els diferents agents implicats en l'àmbit educatiu, social, cultural i sanitari** de la zona creant una xarxa de treball potent.

L'educació és una responsabilitat compartida i això suposa afrontar el repte de manera conjunta establint relacions positives. És necessari promoure i col·laborar en accions conjuntes, establint i facilitant mecanismes de comunicació i coordinació amb les famílies i els diferents professionals, centres, equipaments, serveis i organismes.

És necessari tenir en compte la globalitat de l'infant, buscar connexions i establir vies de comunicació amb altres **agents** per oferir una atenció integral als infants de l'escola bressol. Serà important compartir coneixements i treballar de manera conjunta amb altres centres educatius, Centres d'Atenció Primària, Serveis socials, Centres de Desenvolupament infantil i Atenció Precoç, Equips d'Orientació i Atenció Psicològica, etc.

A continuació descrivim diferents maneres de comunicar l'escola amb els diferents agents implicats:

Espais web

Les famílies disposen d'un usuari i una clau per entrar a l'àrea privada i poder accedir a la informació sobre les propostes de l'escola i l'estança, els comunicats, els menús, les celebracions, enllaços d'interès, etc. Sempre complint amb la normativa de protecció de dades.

9. Serveis complementaris

Considerem l'estona d'acollida, de dinar i dormir com moments d'aprenentatge i de relació entre els infants i els adults; en definitiva, moment educatiu. És el mateix equip educatiu qui acompanya els infants durant aquestes estones.

9.1. Servei de menjador

L'estona de l'àpat s'adaptarà al moment evolutiu i al grau d'autonomia de cada infant. Per tant, l'equip educatiu ajustarà les seves funcions segons les diferents necessitats de cada grup. Durant els tres primers anys de vida, els infants experimenten canvis molt importants pel que fa a l'alimentació, l'autonomia i la seva participació en les activitats quotidianes. És important que aquests canvis es vagin introduint amb calma i flexibilitat.

Les educadores i els educadors **respectaran el ritme individual de cada infant** acompanyant-los en el seu procés evolutiu i ajudant-los a guanyar cada vegada més autonomia, respectant el temps que cadascú necessiti per menjar, dormir i despertar-se.

Els àpats han de ser estones plaents que promoguin les relacions afectives i socials dels infants.

9.1.1. Alimentació

Des de l'escola, considerem el moment del dinar com una estona tranquil·la, on s'estimuli el desenvolupament de l'infant, promovent les relacions afectives i els comportaments propis de la nostra societat. Durant la seva estada a l'escola bressol, molts infants passaran de xuclar a mastegar i començaran a utilitzar els estris adequats per beure i menjar de manera independent. Respectem les necessitats d'alimentació i beguda, facilitant que l'infant prengui les seves pròpies decisions i triï els aliments i les quantitats, cosa que ens ajudarà a conèixer les seves preferències individuals.

Per tal de facilitar el procés d'aprenentatge dels infants farem servir materials adaptats a la seva mida.

Els gots, les gerres i els coberts adaptats a cada grup d'infants permeten un ús més autònom en els moments de la vida quotidiana, convertint-se en eines d'aprenentatge pràctic en el dia a dia.

9.1.2. Descans

L'activitat i el descans es converteixen al llarg del dia en una seqüència essencial per facilitar la seva capacitat d'assimilar la informació que els ofereix l'entorn. Per aquest motiu, s'han adequat espais perquè els infants puguin descansar, ja sigui canviant d'activitat, buscant algun espai més tranquil per estar sols una estona, amb menys soroll, o dormint una estona durant la migdiada.

El respecte a les necessitats de son dels infants com a condició per al seu desenvolupament harmònic, serà un aspecte fonamental a treballar a l'escola. No tots els infants necessiten dormir la mateixa estona.

Tenint en compte que es respectarà el ritme de cada infant, cal destacar que, en general, els infants més grans solen descansar després de dinar mentre que els més petits fan petites migdiades durant tot el dia. En tots els casos, és necessari crear un ambient adequat preparant-lo amb **música relaxant** si és necessari i amb una **lluminositat adequada**, per tal d'afavorir que els infants puguin conciliar la son i dormir tranquil·lament.

Las persones educadores tindran en compte també la **ventilació** i la **temperatura** de l'estança, vetllant per mantenir un ambient càlid i agradable que els faciliti el descans, en funció de les possibilitats d'infraestructura de l'escola bressol.

Aspectes pedagògics

La zona de descans ha de convidar a relaxar-se, a desconnectar de l'activitat del matí i a agafar forces per afrontar la resta de la tarda amb energia. Per aquest motiu, tindrem en compte els següents aspectes a l'hora d'organitzar aquest espai:

Cada infant té unes necessitats de descans diferents depenent del seu estat (si ha dormit malament durant la nit, si aquell dia està més o menys cansat, si està nerviós i no vol dormir, etc.). Ens adaptem a aquestes necessitats i tractem l'estona de descans **de forma individual i personalitzada**, ja que tots no s'adormen ni es desperten al mateix temps, ni tampoc de la mateixa manera.

Conèixer les particularitats individuals ajudarà l'equip educatiu a orientar les seves accions d'acord amb les necessitats de cada infant: abraçar-lo, parlar-li, cantar-li una cançó, entre altres.

En definitiva, esperem que cada infant es desperti de manera espontània, respectant els seus ritmes i afavorint així la seva reincorporació a l'activitat. Tot i això, la durada del temps de descans s'acordarà amb l'equip educatiu del centre.

9.1.4. Hàbits d'higiene

Des dels primers mesos de vida, hem d'anar introduint els hàbits d'higiene per tal d'aconseguir que l'infant es faci cada cop més autònom en aquest aspecte i assumeixi progressivament la cura del seu propi cos. L'infant adquirirà aquests hàbits d'una manera autònoma i identificarà el moment en què són necessaris.

Per ser capaç de dur a terme aquests hàbits de manera autònoma, cal que hi hagi un cert desenvolupament en l'àmbit motor, control del propi cos i comprensió de la situació. En un primer moment, el nadó té una actitud passiva i és l'adult qui duu a terme les activitats d'higiene. A mesura que l'infant creix, comença a col·laborar, fins que finalment s'intercanvien els papers i és l'infant qui se n'encarrega, mentre que l'adult assumeix la funció d'ajudar-lo. El progrés en l'adquisició de l'hàbit continua fins que l'infant fa de manera independent les tasques d'higiene personal. En aquest darrer moment, la funció de l'adult passa a un segon pla.

9.2. Servei d'acollida

9.2.1. Característiques del servei

L'horari del servei d'acollida és de 8:00 h a 8:45 h del matí i per la tarda de 17:00 h a 18:00 h (sempre es podrà oferir si hi ha un mínim d'infants).

Els educadors/es que estaran amb els nens/es serà un mínim de dos educadors/es, per les hores d'acollida matinal o de tarda, depenent del nombre d'alumnes.

Es recomanarà a tots els pares/mares que si un infant fa ús del servei de menjador, només sigui usuari del servei d'acollida de matí o tarda, no d'ambdós, ja que recomanem que el màxim d'hores d'estada dels nens/es de manera continuada dins el centre sigui de 8 hores, no havent de superar mai les 9 hores.

9.2.2. Organització del servei

El servei d'acollida s'organitza amb les auxiliars del centre. Actualment, els infants estan distribuïts en dues estances (lactants i 1-2 junts i a l'altra estança els de 2-3 anys).

**Pot variar segons l'organització de cada curs, personal i horaris.*

9.3. Altres serveis

Aquest curs 2025-2026 en el servei de psicologia està la Marta Gascón, la psicòloga de l'escola, fa les observacions per les estances. En el cas que hi hagi qualsevol consulta per algun problema o dificultat que té l'infant a l'escola o a través d'una observació de les mateixes educadores i psicòloga es concertarà una entrevista personal per parlar i poder orientar.

Els **cafès tertúlia** es fa en un format en línia. Mensualment, es penja a la web un vídeo i trimestralment es realitza un cafè tertúlia presencial en els quals s'exposaran diversos temes de criança. Les famílies podran veure els vídeos, reflexionar sobre els temes. En el Cafè Tertúlia presencial podran exposar els seus dubtes.

10. Revisió del PEC

La revisió d'aquest projecte ha de ser realitzada per l'equip educatiu de l'escola bressol, a partir de l'anàlisi, la discussió i el treball en equip, en un termini màxim de dos cursos.

És necessari reajustar els termes i principis d'aquest PEC si es produeixen canvis com els següents:

- Modificació en la població usuària.
- Canvis significatius en la composició de l'equip.
- Incoherència entre la pràctica educativa i els principis d'aquest projecte.
- Modificacions substancials en la normativa de funcionament.
- Altres

11. Bibliografia

11.1. Llibres

COMELLAS CARBÓ, M.J; Família i escola: Compartir l'educació. Barcelona: Graó, 2009

DOMÈNECH, J. (2010): Elogi de l'educació lenta. Barcelona. Editorial GRAÒ.

LAGUÍA, MJ. i VIDAL, C. (2007): Rincones de actividad en la escuela infantil (0-6 años). Barcelona. Editorial GRAÒ.

VILA, B. (2011): Material sensorial (0-3 años) manipulación y experimentación. Barcelona. Editorial GRAÒ.

SERVEI D'ORIENTACIÓ CURRICULAR D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA (2012): Currículum i orientacions educació infantil primer cicle. Edició Servei de comunicacions i publicacions.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2017): La direcció d'Escoles Bressol Municipals. Coneixements i eines clau. Col·lecció Eines.

11.2. Altres exemples de llibres importants per a tenir a l'escola

MONTSE BENLLOCH, TRESA FEU, ROSA SELLARÈS. Temes d'Infància. Com fer escola de tots i per a tots.

ANNA TARDOS. Temes d'Infància. La socialització a l'escola Bressol.

XARXA TERRITORIAL D'Educació Infantil a Catalunya. Documentar la vida dels Infants.

MONTSERRAT JUBETE. Temes d'Infància. Espais, i temps per al joc.

TERE MAJEM I PEPA ÒDENA. Temes d'Infància. El Joc de la descoberta.

JUDIT FALK. Temes d'Infància. Lóczy, escoltar els infants.

JUDIT FALK. Temes d'Infància. Educar els 3 primers anys. L'experiència de Lóczy.

PEPA ÒDENA. Temes d'Infància. L'Infant i l'escola Bressol.

PENNY RITSCHER. Temes d'Infància. Escola Slow. Pedagogia del quotidià.

DAVID ALTIMIR. Temes d'Infància. Com escoltar els infants?

ELINOR GOLDSCHMIED. Temes d'Infància. Educar l'Infant a l'Escola Bressol.

ANNA LIA GALARDINI I SONIA LOZZALLI, MARA DÀVOLI, GLORIA TOGNETTI. Temes d'Infància. Documentar: afinar els ulls per captar moments.

ANNA LIA GALARDINI. Temes d'Infància. Participació.

PENNY RITSCHER, GIANFRANCO STACCIOLI. Temes d'Infància. Viure l'Escola.

11.3. Pàgines Web

<http://www.xtec.cat/web/recursos>

11.4. Annexos

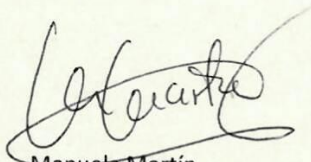
[Annex 1: Situacions d'aprenentatge](#)

[Annex 2: Graells d'observació](#)

[Annex 3: Model d'informe d'adaptació.](#)

[Annex 4: Model informe fi de curs.](#)

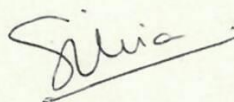
Aquest projecte educatiu de centre queda aprovat en el Consell Escolar el dia 19 de novembre de 2025.

Manuela Martín
Tècnica d'educació

Yolanda Cabrera
Educadora

Silvia García
Directora

Laura Varón
Administrativa

Carolina Moreno
Família

Cristina Oliver
Educadora